

Wybrane zagadnienia rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 r.

Selected issues of the labour market in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2023

Wybrane zagadnienia rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 r.

Selected issues of the labour market in the Kujawsko-Pomorskie
Voivodship in 2023

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Statistical Office in Bydgoszcz

Bydgoszcz 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Bydgoszcz, Kujawsko-Pomorskie Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Małgorzata Górka

Autor

Author

Zbigniew Osypiuk

Prace redakcyjne

Editorial work

Anna Krzyżelewska-Suś

Tłumaczenie

Translation

Zbigniew Osypiuk

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Michał Cabański, Jacek Pruski

ISSN 2956-901X

Publikacja dostępna na stronie internetowej:

Publication available on website:

<https://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy przekazuje Państwu publikację pt. **Wybrane zagadnienia rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 r.** Opracowanie skupia się na ważnym aspekcie rynku pracy, jakim są potencjalne zasoby pracy. Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację wyrażam nadzieję, że zawarty w niej materiał okaże się przydatny wszystkim, których interesuje tematyka rynku pracy. Liczę również, że publikacja zachęci Państwa do samodzielnego zgłębiania przedstawionych w niej zagadnień i wykorzystania w tym celu również innych danych dostępnych zarówno na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, jak i w Banku Danych Lokalnych.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Bydgoszczy

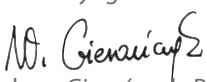

dr Wiesława Gieranczyk

Bydgoszcz, listopad 2024 r.

Preface

The Statistical Office in Bydgoszcz presents you a publication entitled **Selected issues of the labour market in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2023**. The study focuses on an important aspect of the labour market, i.e. potential labour resources. By presenting this publication, I hope that the material it contains will prove useful to all those who are interested in the labour market. I also hope that the publication will encourage you to explore the issues presented in it on your own and to use for this purpose other data available both on the website of the Statistical Office in Bydgoszcz and in the Local Data Bank.

Director
of the Statistical Office
in Bydgoszcz

Wiesława Gierańczyk, Ph. D.

Bydgoszcz, November 2024

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Ważniejsze skróty	8
Major abbreviations	8
Wstęp	9
Introduction	9
Synteza	10
Executive summary	10
Kategorie osób stanowiących potencjalne zasoby rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim	10
Categories of people constituting potential labour market resources in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship	10
Bierni zawodowo	10
The economically inactive	10
Bezrobotni	11
The unemployed	11
Pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy	13
Employed people working part-time	13
Przepływy na rynku pracy	14
Labour market flows	14
Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej	15
Labour underutilisation rate	15
Cudzoziemcy	16
Foreigners	16
Analiza	17
Analysis	17
Bierni zawodowo według BAEL	17
The economically inactive according to the Labour Force Survey	17
Bezrobotni według BAEL	22
The unemployed according to the Labour Force Survey	22
Bezrobotni zarejestrowani	27
The registered unemployed	27
Pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy	39
Employed people working part-time	39
Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej	40
Labour underutilisation rate	40
Cudzoziemcy	44
Foreigners	44

Spis tablic

List of tables

Tablica 1.	Bierni zawodowo według grup wieku w czwartym kwartale	19
Table 1.	Economically inactive persons by age group in the fourth quarter	
Tablica 2.	Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia w czwartym kwartale	20
Table 2.	Economically inactive persons by level of education in the fourth quarter	
Tablica 3.	Podstawowe dane o niepełnym wykorzystaniu siły roboczej w 2023 r. na podstawie BAEL (ludność w wieku 15-74 lata; dane niewyrównane, tj. niewyrównane sezonowo, ani kalendarzowo)	41
Table 3.	Basic data on labour underutilisation in 2023 according to the Labour Force Survey (population aged 15-74 years; unadjusted data i.e. neither seasonally adjusted nor calendar adjusted data)	
Tablica 4.	Podstawowe dane o niepełnym wykorzystaniu siły roboczej w 2023 r. według płci (dla ludności w wieku 15-74 lata; dane średnioroczne)	43
Table 4.	Basic data on labour underutilisation in 2023 by sex (population aged 15-74 years; average annual data)	
Tablica 5.	Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce według regionów NUTS 2 zamieszkania w 2023 r.	46
Table 5.	Foreigners performing work in Poland by NUTS 2 region of residence in 2023	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1.	Przepływy na rynku pracy	15
Chart 1.	Labour market flows	
Wykres 2.	Bierni zawodowo w wieku 15-89 lat	17
Chart 2.	Economically inactive persons aged 15-89 years	
Wykres 3.	Struktura populacji biernych zawodowo według grup wieku w czwartym kwartale 2023 r.	18
Chart 3.	Structure of the economically inactive population by age group in the fourth quarter of 2023	
Wykres 4.	Struktura populacji biernych zawodowo w wieku 15-89 lat według poziomu wykształcenia w czwartym kwartale 2023 r.	19
Chart 4.	Structure of the economically inactive population aged 15-89 years by level of education in the fourth quarter of 2023	
Wykres 5.	Struktura populacji biernych zawodowo w wieku 15-74 lata według płci i wybranych przyczyn bierności w czwartym kwartale 2023 r.	21
Chart 5.	Structure of the economically inactive population aged 15-74 years by sex and selected reasons for inactivity in the fourth quarter of 2023	
Wykres 6.	Bezrobotni w wieku 15-74 lata oraz stopa bezrobocia ludności w wieku 15-89 lat	23
Chart 6.	Unemployed persons aged 15-74 years and the unemployment rate of the population aged 15-89 years	
Wykres 7.	Stopa bezrobocia według grup wieku w czwartym kwartale	24
Chart 7.	Unemployment rate by age group in the fourth quarter	
Wykres 8.	Stopa bezrobocia ludności w wieku 15-89 lat według poziomu wykształcenia w czwartym kwartale	25
Chart 8.	Unemployment rate of the population aged 15-89 years by level of education in the fourth quarter	

Wykres 9.	Struktura ludności w wieku 15-89 lat według płci i typu aktywności w czwartym kwartale	27
Chart 9.	Structure of the population aged 15-89 years by sex and type of activity in the fourth quarter	
Wykres 10.	Bezrobotni zarejestrowani w 2023 r.	28
Chart 10.	Registered unemployed persons in 2023	
Wykres 11.	Bezrobotni zarejestrowani według płci	28
Chart 11.	Registered unemployed persons by sex	
Wykres 12.	Bilans bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.	29
Chart 12.	Balance of registered unemployed persons in 2023	
Wykres 13.	Stopa bezrobocia rejestrowanego ³	30
Chart 13.	Registered unemployment rate ³	
Wykres 14.	Struktura populacji bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy w 2023 r.	34
Chart 14.	Structure of the registered unemployed population by duration of unemployment in 2023	
Wykres 15.	Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy	37
Chart 15.	Registered unemployed persons per job offer	
Wykres 16.	Struktura populacji pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy (w wieku 15-89 lat) według rodzaju działalności w czwartym kwartale 2023 r. według BAEL	39
Chart 16.	Structure of the population of employed persons working part-time (aged 15-89 years) by kind of activity in the fourth quarter of 2023 according to the Labour Force Survey	
Wykres 17.	Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej w kwartałach 2023 r. (dla ludności w wieku 15-74 lata; dane niewyrównane, tj. niewyrównane sezonowo, ani kalendarzowo)	42
Chart 17.	Labour underutilisation rate in the quarters of 2023 (population aged 15-74 years; unadjusted data i.e. neither seasonally adjusted nor calendar adjusted data)	
Wykres 18.	Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej według płci w 2023 r. (dla ludności w wieku 15-74 lata)	44
Chart 18.	Labour underutilisation rate by sex in 2023 (population aged 15-74 years)	
Wykres 19.	Cudzoziemcy wykonujący pracę, zamieszkujący w województwie kujawsko-pomorskim, według kraju obywatelstwa w 2023 r.	48
Chart 19.	Foreigners performing work, living in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, by country of citizenship in 2023	

Spis map

List of maps

Mapa 1.	Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.	32
Map 1.	The registered unemployment rate in 2023	
Mapa 2.	Długotrwale bezrobotni w 2023 r.	33
Map 2.	Long-term unemployed persons in 2023	
Mapa 3.	Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy w 2023 r.	38
Map 3.	Registered unemployed persons per job offer in 2023	
Mapa 4.	Udział cudzoziemców w ogólnej liczbie wykonujących pracę według powiatów zamieszkania w 2023 r.	47
Map 4.	Share of foreigners in the total number of people performing work by powiat of residence in 2023	

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
BAEL LFS	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności Labour Force Survey
ILO	International Labour Organization
r.	rok
i.a.	inter alia

Wstęp

Introduction

Niniejsza publikacja poświęcona jest wybranym zagadnieniom rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 r. Tematyka opracowania koncentruje się wokół potencjalnych zasobów pracy, z uwzględnieniem pomiaru niepełnego wykorzystania siły roboczej w ujęciu Międzynarodowej Organizacji Pracy. Celem opracowania jest przedstawienie wielkości i struktury potencjalnych zasobów pracy oraz analiza zmian jakie w nich zaszły względem lat poprzednich. W publikacji tej potencjalne zasoby rynku pracy opisano jako zbiorowość osób biernych zawodowo, osób bezrobotnych i pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto w opracowaniu zaprezentowano informacje o cudzoziemcach wykonujących pracę, zamieszkujących w województwie kujawsko-pomorskim.

Opracowanie składa się z syntezy oraz analizy. Całość została wzbogacona tablicami, mapami oraz wykresami. Synteza w poglądowy sposób przedstawia subpopulacje potencjalnych zasobów rynku pracy. Analiza, jako zasadnicza część opracowania, poświęcona jest rozpoznaniu i opisaniu tych zasobów w województwie kujawsko-pomorskim. W analizie przedstawiono też wyliczoną na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności stopę niepełnego wykorzystania siły roboczej. Jest ona porównywalna z międzynarodowymi wskaźnikami, w tym ze wskaźnikiem publikowanym kwartalnie przez Eurostat.

Dane, tam gdzie jest to możliwe, przedstawiono w podziale na powiaty. Do opisu sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 r. w kontekście potencjalnych zasobów pracy użyto dane za 2023 r. (według stanu w końcu roku, dane średnioroczne lub w ostatnim razem – zależnie od źródła danych, co zostało za każdym razem zaznaczone), natomiast zmiany w czasie uwzględniają dane roczne i kwartalne. Punktem odniesienia dla opisu sytuacji w 2023 r. są analogiczne okresy 2022 r., a w uzasadnionych przypadkach także 2021 r. Tak określony okres retrospekcji pozwala na zaobserwowanie zmian jakie zaszły po zniesieniu w 2022 r. stanu epidemii COVID-19, a jednocześnie zapewnia porównywalność danych z uwagi na użycie danych opartych na wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021).

Podstawę analizy stanowiły wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności oraz sprawozdawczości Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącej bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Do scharakteryzowania cudzoziemców wykorzystano dane z badania Pracujący w gospodarce narodowej oraz z pracy eksperymentalnej poświęconej cudzoziemcom wykonującym pracę w Polsce.

This publication is devoted to selected issues of the labour market in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2023. The subject of the study focuses on potential labour resources, taking into account the measurement of labour underutilisation as defined by the International Labour Organization. The aim of the study is to present the size and structure of potential labour resources and to analyse changes in them in relation to previous years. In this publication, the potential labour resources are described as a population of economically inactive people, unemployed people and employed people working part-time. In addition, the study presents information on foreigners performing work residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship.

The study consists of an executive summary and an analysis. The whole is enriched with tables, maps and charts. The executive summary provides an overview of subpopulations of potential labour resources. The analysis, as the main part of the study, is devoted to the identification and description of these resources in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. The analysis also presents the labour underutilisation rate calculated on the basis of the Labour Force Survey. It is comparable to international indicators, including the indicator published quarterly by Eurostat.

Where possible, data were presented by powiat. To describe the situation on the labour market in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2023 in the context of potential labour resources, data for the year 2023 were used (as at the end of the year, average annual data or for the last quarter – depending on the data source, which was indicated each time), while changes over time take into account annual and quarterly data. The reference point for describing the situation in 2023 is the corresponding periods of 2022 and, where justified, also the year 2021. The retrospective period defined in this way makes it possible to observe the changes that occurred after the lifting of the COVID-19 epidemic state in 2022, while at the same time ensuring comparability of the data due to the use of data based on the results of the National Population and Housing Census 2021.

The analysis was based on the results of the Labour Force Survey and the Ministry of Family, Labour and Social Policy's reporting on the unemployed registered with powiat labour offices. To characterise foreigners, data from the Survey on Employment in the National Economy and an experimental study on foreigners performing work in Poland were used.

Synteza

Executive summary

Na kujawsko-pomorskim rynku pracy w 2023 r. występował niezaspokojony popyt na płatną pracę, czyli niedobór wynikający z różnicy między pożądaną przez pracowników ilością pracy a ilością dostępnej płatnej pracy. Do populacji osób dotkniętych niepełnym wykorzystaniem siły roboczej, tworzących tzw. niewykorzystane potencjalne zasoby pracy, należeli bezrobotni, część populacji biernych zawodowo – poszukujący pracy, ale niegotowi do jej podjęcia oraz nieposzukujący pracy, ale gotowi do jej podjęcia, a także osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy, które chciałyby pracować więcej godzin tygodniowo i byłyby gotowe do podjęcia pracy w takim wymiarze.

W województwie kujawsko-pomorskim niepełne wykorzystanie siły roboczej dotyczyło głównie bezrobotnych. Po wzroście stopy bezrobocia rejestrowanego w 2020 r. – pierwszym roku pandemii COVID-19 – w latach 2021-2023 uległa ona zmniejszeniu. Mimo to, bezrobocie w województwie utrzymywało się na poziomie wyższym niż w Polsce. Zjawisko niepełnego wykorzystania siły roboczej dotyczyło też, w mniejszym stopniu, innych uczestników rynku pracy województwa. Charakterystykę subpopulacji wśród których były osoby dotknięte tym zjawiskiem przedstawiono poniżej.

Kategorie osób stanowiących potencjalne zasoby rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim

Bierni zawodowo

Do głównych kategorii osób na rynku pracy pod względem podstawowego statusu aktywności ekonomicznej należą, obok pracujących i bezrobotnych, bierni zawodowo. **Ludność bierna zawodowo** tzn. pozostająca poza siłą roboczą, według metodyki kwartalnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności są to wszystkie osoby **w wieku 15-89 lat**, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu spełniały jeden z poniższych warunków:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie w aktywny sposób lub poszukiwały pracy aktywnie, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,

In the Kujawsko-Pomorskie labour market in 2023, there was an unmet demand for paid labour, i.e. a shortfall between the workers' desired amount of work and the amount of paid work available. The population affected by labour underutilisation, encompassed by the so-called labour market slack, included the unemployed, part of the economically inactive population – persons unavailable to start work but looking for a job and persons available to work, but currently not looking for a job, as well as underemployed part-time workers.

In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, labour underutilisation mainly concerned the unemployed. After an increase in the registered unemployment rate in 2020 – the first year of the COVID-19 pandemic – it decreased in the years 2021-2023. Nevertheless, unemployment in the voivodship remained higher than in Poland. The phenomenon of labour underutilisation also affected, to a lesser extent, other labour market participants in the voivodship. The characteristics of the subpopulations among which there were people affected by this phenomenon are presented below.

Categories of people constituting potential labour market resources in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship

The economically inactive

The main categories of people on the labour market in terms of basic economic activity status include, in addition to the employed and the unemployed, the economically inactive. **The economically inactive population**, i.e. those outside the labour force, according to the methodology of the quarterly Labour Force Survey are all persons **aged 15-89 years** who are not classified as employed or unemployed, i.e. persons who in the reference week met one of the following conditions:

- did not work, did not have a job and were not seeking it,
- did not work, were seeking a job, but not actively or were actively seeking a job but were not able (available) to take it up within the next 2 weeks following the reference week,

- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Bierni zawodowo to najczęściej osoby:

- otrzymujące emeryturę, rentę, alimenty, stypendium, pomoc opieki społecznej,
- pobierające naukę w trybie dziennym,
- odbywające karę pozbawienia wolności,
- przebywające w domach opieki,
- uzyskujące dochód m.in. z dzierżawy, wynajmu lokum, itp.,
- nie pracujące, nie uczące się, nie będące zarejestrowane jako osoby bezrobotne.

Spośród biernych zawodowo wyodrębnić można osoby poszukujące pracy, ale niegotowe do jej podjęcia oraz nieposzukujące pracy, ale gotowe do jej podjęcia. Te dwie kategorie biernych zawodowo stanowią zasób potencjalnie aktywnych zawodowo.

W województwie kujawsko-pomorskim w czwartym kwartale 2023 r. status **biernych zawodowo** miało **671 tys. osób**, które stanowiły 41,7% ogółu ludności w wieku 15-89 lat.

Bezrobotni

Bezrobotni to osoby nieposiadające pracy, ale gotowe do jej podjęcia. Te dwa kryteria są elementem definicji bezrobotnych zarówno w przypadku danych zbieranych przez urzędy pracy na temat bezrobocia rejestrowanego jak i w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności. Z uwagi na fakt poszukiwania pracy i gotowość do jej podjęcia bezrobotni zaliczani są do aktywnych zawodowo.

- did not work and were not seeking a job because they have found it and were waiting to start work in the period:
 - longer than 3 months,
 - up to 3 months, but were not available to take it up.

The economically inactive are mostly people:

- receiving a retirement pension or other pension, maintenance, scholarship, assistance from social assistance system,
- learning full-time,
- serving prison sentences,
- staying in nursing homes,
- receiving income, among other things, from a lease, rent of premises, etc.,
- not working, not learning, not registered as unemployed persons.

Among the economically inactive, there are people seeking a job who are not available to take it up and people not seeking a job but available to take it up. These two categories of the economically inactive constitute a resource of potentially economically active people.

In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, in the fourth quarter of 2023, **671 thousand persons** were **economically inactive**, accounting for 41.7% of the total population aged 15-89 years.

The unemployed

Unemployed people are those who do not have a job but are available to take it up. These two criteria are part of the definition of the unemployed both for data collected by labour offices on registered unemployment and in the Labour Force Survey. By virtue of the fact that they are seeking work and are available to take it up, the unemployed are counted as economically active.

Dane z urzędów pracy Data from labour offices

do bezrobotnych **zalicza się**
unemployed persons **include**

osobę, która spełnia jednocześnie warunki¹:

a person who simultaneously meets the following conditions¹:

- jest niezatrudniona i nie wykonuje innej pracy zarobkowej,
is not employed and does not perform other paid work,
- jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub danej służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy),
is able and available to take up full-time employment in a given occupation or service or other paid work (or in the case of a person with a disability – is able and available to take up at least half-time employment in a given occupation or service),
- nie uczy się w szkole, z wyjątkiem osoby uczącej się w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych,
does not learn at school, with the exception of a person learning at a school for adults or taking an extramural examination in the curriculum of that school, or learning at a stage II sectoral vocational school and post-secondary school providing full-time or part-time education, or attending a higher education institution where he or she is studying part-time,
- jest zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy,
is registered with the powiat labour office competent for the place of residence (permanent or temporary),
- poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
is seeking employment or other paid work,

jeżeli m. in.:
if inter alia:

- ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego,
reached the age of 18 and has not reached retirement age,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, has not acquired the right to a retirement pension (old-age pension) or disability pension, training pension, social pension or survivor's pension of more than half the minimum salary,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
is not an owner or an autonomous or dependent holder of an agricultural property, within the meaning of the provisions of the Act of 23 April 1964 – Civil Code, with an agricultural land exceeding 2 comparative fiscal ha,
- nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej,
does not earn revenue subject to income tax from special branches of agricultural production,
- nie złożyła wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
has not applied for entry into the Central Register and Information on Economic Activity (CEIDG),
- nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.
does not earn monthly revenue of more than half the minimum salary, excluding revenue derived from interest or other revenue from cash kept in bank accounts.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności The Labour Force Survey

osobę w wieku 15-74 lata, która spełnia jednocześnie trzy warunki:
a person aged 15-74 years who simultaneously meets the three conditions:

- w okresie badanego tygodnia nie była osobą pracującą (zgodnie z definicją populacji osób pracujących),
in the reference week was not employed (according to the definition of the population of employed persons),
- aktywnie poszukiwała pracy, tzn. podjęła konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
was actively seeking work, i.e. had carried out activities in the four-week period ending with the reference week to seek paid employment or self-employment,
- była gotowa (zdolna) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
was currently available for work, i.e. was available for paid employment or self-employment before the end of the 2 weeks following the reference week,

ponadto:
moreover:

- osoba, która nie poszukiwała pracy, ponieważ już ją znalazła i oczekiwała na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz była gotowa tę pracę podjąć.
a person who was not seeking work because he or she had already found a job to start within a period of at most 3 months and was available to take it up.

¹ Szczegółowa definicja osoby bezrobotnej znajduje się w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. 2024, poz. 475 ze zm.).

¹ A detailed definition of an unemployed person can be found in the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions (consolidated text Journal of Laws 2024, item 475, as amended).

Według danych pochodzących z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w czwartym kwartale 2023 r. populacja **bezrobotnych** (w wieku 15-74 lata) stanowiła 2,4% ogółu ludności w wieku 15-89 lat.

According to the Labour Force Survey, in the fourth quarter of 2023, the population of **unemployed persons** (aged 15-74 years) accounted for 2.4% of the total population aged 15-89 years.

Liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego w końcu grudnia 2023 r. wyniosła **54,4 tys.** Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła natomiast **7,1%**.

The number of **unemployed persons registered** with labour offices of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship at the end of December 2023 was **54.4 thousand**. The registered unemployment rate was **7.1%**.

Jedną z kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy są **długotrwale bezrobotni**. W końcu grudnia 2023 r. zarejestrowanych ich było **28,6 tys.** i stanowili oni **52,6%** ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie kujawsko-pomorskim.

One of the categories of the unemployed who are in a special situation on the labour market are **long-term unemployed persons**. At the end of December 2023, there were **28.6 thousand** of them and they constituted **52.6%** of the total number of unemployed persons registered in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship.

Pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy²

Employed people² working part-time

Wśród pracujących można wyróżnić osoby pracujące w **pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**. W niniejszej publikacji źródłem informacji o osobach pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności. W metodyce tego badania wyznaczenie populacji obu wyżej wymienionych kategorii osób pracujących odbywa się na podstawie deklaracji respondenta w odniesieniu do głównego miejsca pracy. Spośród osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy można z kolei wyodrębnić osoby niedobrowolnie pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy, czyli z przyczyn ekonomicznych. Osoby te zaliczane są do populacji osób tworzących niewykorzystane potencjalne zasoby pracy według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO).

Among the employed, a distinction can be made between **people working full-time** and **people working part-time**. In this publication, the source of information on people working part-time is the Labour Force Survey. In the methodology of this survey, the determination of the populations of the two above-mentioned categories of employed persons is based on the respondent's declaration with regard to the main place of work. Among those working part-time, on the other hand, it is possible to distinguish those involuntarily working part-time, i.e. for economic reasons. These persons are counted as part of the underutilised population as defined by the International Labour Organization (ILO).

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie kujawsko-pomorskim w czwartym kwartale 2023 r. było **51 tys. osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy**. Stanowili oni **5,7%** ogółu pracujących.

According to the Labour Force Survey, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, in the fourth quarter of 2023, there were **51 thousand employed persons working part-time**. They accounted for **5.7%** of the total number of employed persons.

² Na temat definicji pracujących według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności patrz: „Aktywność ekonomiczna ludności Polski – 2 kwartał 2024 roku”, s. 29-31, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosc-polski-2-kwartal-2024-roku,4,55.html>.

² On the definition of employed persons according to the Labour Force Survey see: Labour force survey in Poland - quarter 2/2024, pp. 29-31, <https://stat.gov.pl/en/topics/labour-market/working-unemployed-economically-inactive-by-lfs/labour-force-survey-in-poland-quarter-2/2024,2,54.html>.

Przepływy na rynku pracy

Ludność na rynku pracy, przynależąca do którejś z podstawowych trzech kategorii pod względem statusu aktywności, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo, może przechodzić z jednej kategorii do drugiej. Pomiędzy tymi kategoriami osób można wyróżnić następujące przepływy:

- pracujących do populacji bezrobotnych, obejmujące m.in. osoby zwolnione lub odchodzące z pracy dobrowolnie;
- pracujących do populacji biernych zawodowo, obejmujące osoby odchodzące z powodów naturalnych i losowych lub też odchodzące dobrowolnie;
- biernych zawodowo do populacji bezrobotnych, obejmujące m.in. osoby, które po pewnym okresie pozostawania poza zasobem siły roboczej podjęły starania o pracę (na razie bezskutecznie);
- biernych zawodowo do populacji pracujących, obejmujące osoby wchodzące na rynek pracy po raz pierwszy bądź ponownie, którym udało się znaleźć pracę;
- bezrobotnych do populacji biernych zawodowo, obejmujące osoby odchodzące z zasobu siły roboczej; strumień ten może mieć częściowo charakter naturalny, jeśli związany jest z przechodzeniem bezrobotnych na emeryturę i rentę, a częściowo może wynikać ze zniechęcenia związanego z bezskutecznym poszukiwaniem pracy przez bezrobotnych;
- bezrobotnych do populacji pracujących, obejmujące osoby bezrobotne, którym udało się podjąć pracę.

Wśród ludności obecnej na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonują też cudzoziemcy. Zasilają oni z zewnątrz poszczególne subpopulacje ludności na rynku pracy – pracujących, biernych zawodowo i bezrobotnych – tworzone przez osoby z polskim obywatelstwem.

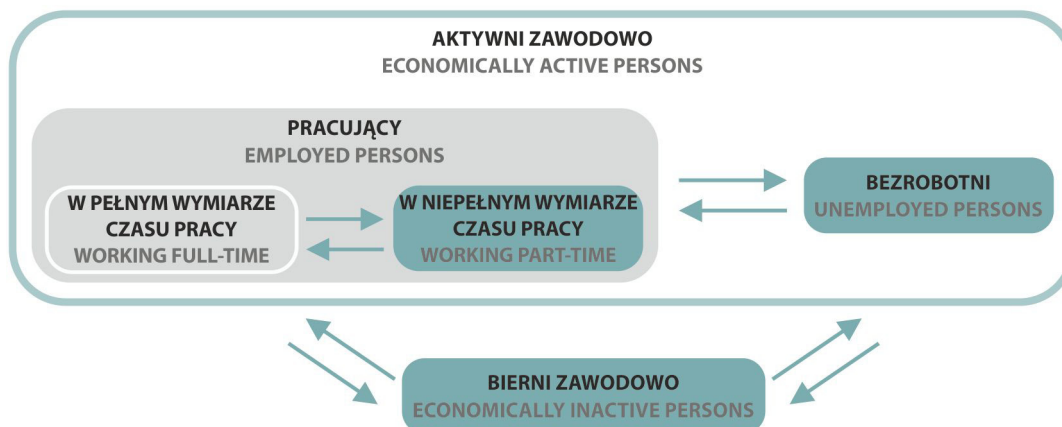
Labour market flows

The population on the labour market, belonging to any of the basic three categories in terms of economic activity status, i.e. employed people, unemployed people and economically inactive people, can move from one category to another. The following flows can be distinguished between these categories of people:

- employed persons to the unemployed population, including i.a. persons laid off or leaving work voluntarily;
- employed persons to the economically inactive population, including persons leaving for natural reasons and reasons beyond their control or leaving work voluntarily;
- economically inactive persons to the unemployed population, including persons, who after a period of being outside the labour force have made efforts to find a job (so far unsuccessfully);
- economically inactive persons to the employed population, including persons entering the labour market for the first time or again, who managed to find a job;
- unemployed persons to the economically inactive population, including persons leaving the labour force; this flow may be partly natural if it is related to becoming entitled to a retirement pension or other pension by unemployed persons, and partly may result from the discouragement associated with ineffective job search by the unemployed;
- unemployed persons to the employed population, including unemployed persons who managed to take up work.

Among the population present on the labour market of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship there are also foreigners. They supply from outside the individual subpopulations of the population on the labour market – the employed, the economically inactive and the unemployed – formed by persons with Polish citizenship.

Wykres 1. Przepływy na rynku pracy
Chart 1. Labour market flows

Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej

Do podstawowych i najczęściej stosowanych mierników niepełnego wykorzystania siły roboczej należy stopa bezrobocia. Z uwagi na fakt, że stopa bezrobocia nie odzwierciedla wyczerpująco zjawiska niepełnego wykorzystania siły roboczej zaczęto stosować inne mierniki. Jednym z nich jest złożona stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej opracowana przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej to stosunek niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy i rozszerzonej siły roboczej, wyrażony w procentach.

Ten porównywalny międzynarodowo wskaźnik, przedstawiający poziom niepełnego wykorzystania siły roboczej wyliczany jest na podstawie danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. Międzynarodowe tło pomiaru niepełnego wykorzystania siły roboczej przedstawiono w załączniku 1. do wydania sprzed dwóch lat.

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, w 2023 r. średnioroczny poziom **niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy** w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł **55,7 tys. osób**, a wyliczona na podstawie tego badania średnioroczna **stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej** wyniosła **5,9%**, wobec 4,8% w Polsce.

Labour underutilisation rate

Among the basic and most widely used measures of labour underutilisation is the unemployment rate. As the unemployment rate does not comprehensively reflect the phenomenon of labour underutilisation, other measures have started to be used. One of these is the composite rate of labour underutilisation developed by the International Labour Organization.

The labour underutilisation rate is the ratio of unused potential labour resources, i.e. the underutilised population and the extended labour force, expressed as a percentage.

This internationally comparable indicator representing the level of labour underutilisation is calculated using data from the Labour Force Survey. The international background to the measurement of underutilisation of the labour force is presented in Annex 1 of the edition from two years ago.

According to the Labour Force Survey, in 2023, the average annual level of unused potential labour resources (**labour market slack**) in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was **55.7 thousand persons**, and the average annual **labour underutilisation rate**, calculated on the basis of this survey, was **5.9%**, compared with 4.8% in Poland.

Cudzoziemcy

Źródłem informacji o wykorzystanym zasobie pracy cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy jest badanie Pracujący w gospodarce narodowej, które obejmuje osoby zaliczane do kategorii pracujących w gospodarce narodowej, a więc z wyłączeniem osób wykonujących umowy cywilnoprawne, oraz dane gromadzone w ramach pracy eksperymentalnej poświęconej szerszej kategorii cudzoziemców, mianowicie wykonujących pracę, obejmujących osoby pracujące w gospodarce narodowej jak i osoby wykonujące umowy zlecenia i pokrewne, możliwe do zidentyfikowania w rejestrach administracyjnych.

W końcu grudnia 2023 r. województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwało **28,2 tys. cudzoziemców wykonujących pracę**, w tym 14,1 tys. zaliczanych do pracujących w gospodarce narodowej.

Udział cudzoziemców w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej zamieszkujących województwo kujawsko-pomorskie w końcu 2023 r. wyniósł **1,9%**, wobec 4,1% w skali ogólnokrajowej.

Foreigners

The source of information on the utilised resource of foreigners on the Kujawsko-Pomorskie labour market is the Survey on Employment in the National Economy, which covers persons included in the category of employed persons in the national economy, i.e. excluding persons working under civil law contracts, and data collected in the framework of an experimental study devoted to a broader category of foreigners, namely those performing work, encompassing employed persons in the national economy as well as persons working under contracts of mandate and related contracts, identifiable in administrative records.

At the end of December 2023, the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was inhabited by **28.2 thousand foreigners performing work**, including 14.1 thousand classified as employed persons in the national economy.

The share of foreigners in the total number of employed persons in the national economy residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship at the end of 2023 was **1.9%**, compared with 4.1% nationwide.

Analiza Analysis

Analiza poświęcona jest potencjalnym zasobom rynku pracy. Scharakteryzowano w niej poszczególne kategorie osób, tworzących te zasoby, tj. biernych zawodowo, bezrobotnych i pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy. W dalszej części analizy przedstawiono wielkość niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz wyliczoną na ich podstawie stopę niepełnego wykorzystania siły roboczej. Analizę kończy informacja na temat wielkości zasobu mieszkających w województwie kujawsko-pomorskim cudzoziemców wykonujących pracę.

Bierni zawodowo według BAEL

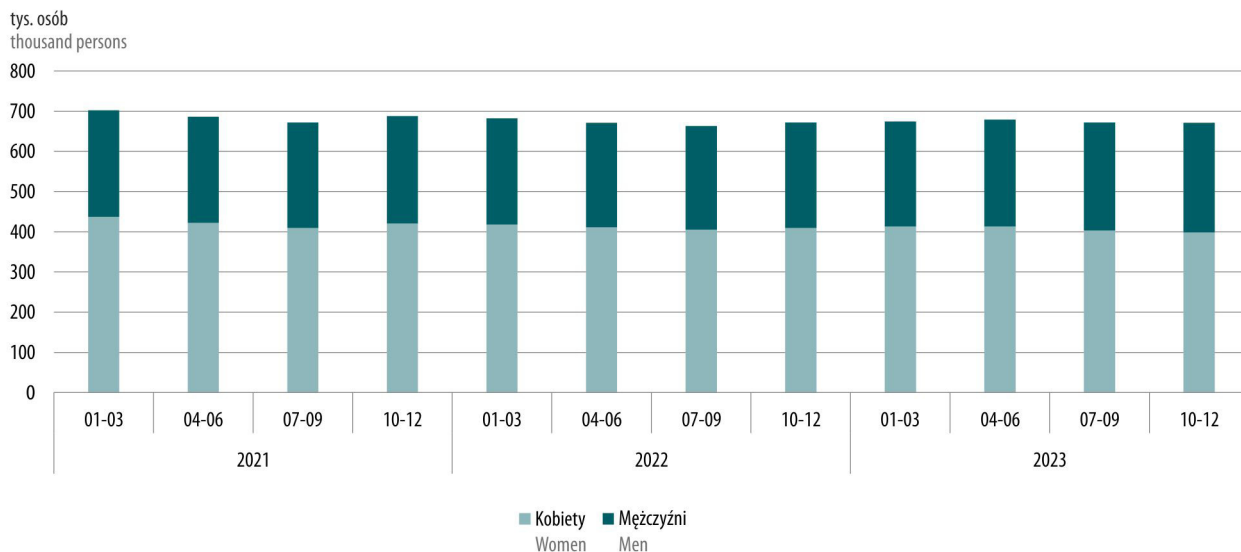
Najliczniejszą grupę wśród osób niepracujących stanowili bierni zawodowo. Na przestrzeni lat 2021-2023 ich przeciętna liczba w kwartale wynosiła 678 tys. W czwartym kwartale 2023 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja osób biernych zawodowo liczyła 671 tys., stanowiąc 41,7% ogółu ludności w wieku 15-89 lat. Odsetek ten był taki sam jak w analogicznym kwartale 2022 r. Poddana analizie populacja biernych zawodowo była zróżnicowana wewnętrznie. Obejmowała ona zarówno osoby młode, które nie poszukiwały jeszcze pracy, np. ze względu na edukację szkolną, jak i osoby starsze, które opuściły już rynek pracy, przechodząc na emeryturę.

The analysis is devoted to potential labour resources. It characterises the different categories of people making up these resources, i.e. economically inactive people, unemployed people and employed people working part-time. The further part of the analysis presents the size of the underutilised population (labour market slack) as defined by the International Labour Organization and the labour underutilisation rate. The analysis is completed with information on the size of the resource of foreigners performing work, residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship.

The economically inactive according to the Labour Force Survey

The most numerous group among the non-working population were the economically inactive. In the years 2021-2023, their average number per quarter was 678 thousand persons. In the fourth quarter of 2023, the economically inactive population of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship amounted to 671 thousand persons, accounting for 41.7% of the total population aged 15-89 years. This percentage was the same as in the corresponding quarter of 2022. The economically inactive population under analysis was internally diverse. It included both young people who were not yet seeking work, e.g. due to school education, and older people who had already left the labour market by retiring.

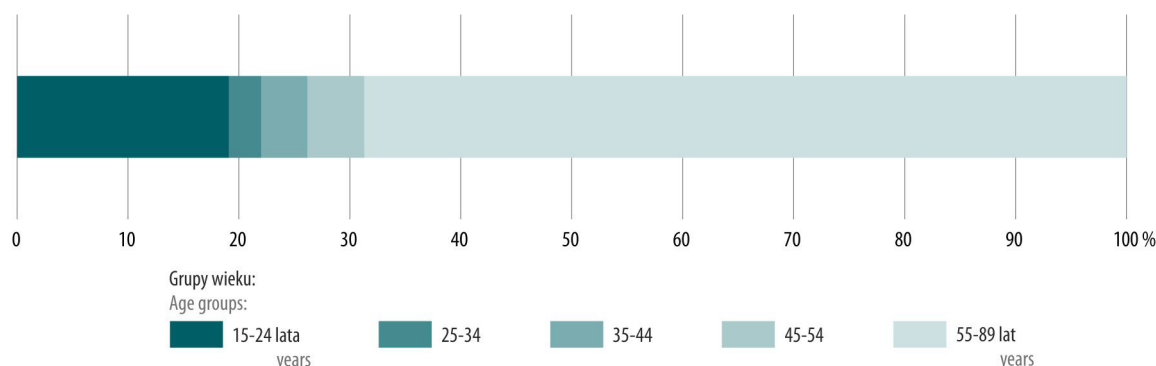
Wykres 2. Bierni zawodowo w wieku 15-89 lat
Chart 2. Economically inactive persons aged 15-89 years

Populacja biernych zawodowo zdominowana była przez kobiety. W czwartym kwartale 2023 r. było ich 398 tys., czyli 59,3% ogółu biernych zawodowo. W latach 2021-2023 widoczny był jednak trend zmniejszania się udziału kobiet w zbiorowości biernych zawodowo. Dla porównania, w czwartym kwartale 2021 r. ich odsetek wyniósł 61,0%. Przyczyną liczebnej przewagi biernych zawodowo kobiet może być niższy niż w przypadku mężczyzn wiek emerytalny.

The economically inactive population was dominated by women. In the fourth quarter of 2023, there were 398 thousand of them, or 59.3% of the total inactive population. However, between 2021 and 2023, a decreasing trend in the share of women in the economically inactive population was evident. For comparison, in the fourth quarter of 2021, their percentage was 61.0%. The reason for the numerical advantage of economically inactive women may be due to a lower retirement age than for men.

Wykres 3. Struktura populacji biernych zawodowo według grup wieku w czwartym kwartale 2023 r.
Chart 3. Structure of the economically inactive population by age group in the fourth quarter of 2023

W czwartym kwartale 2023 r., 68,7% ogółu biernych zawodowo w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły osoby w wieku 55-89 lat (461 tys. osób). Drugą co do wielkości była grupa ludności w wieku 15-24 lata. Liczyła ona wówczas 128 tys., czyli 19,1% ogółu biernych zawodowo w województwie. Łącznie grupy te stanowiły 87,8% ogółu biernych zawodowych – o 1,0 p. proc. więcej w stosunku do analogicznego okresu w 2022 r. Zmiany w strukturze ludności biernej zawodowo jakie zaszły w latach 2021-2023 przejawiały się rosnącą liczbą i wielkością udziału osób w najstarszej grupie wiekowej (55-89 lat). Między czwartymi kwartałami 2021 i 2023 r. udział tej grupy wzrósł o 3,6 p. proc. Zmniejszył się natomiast udział dwóch najmłodszych grup wieku, w szczególności grupy obejmującej osoby w wieku 25-34 lata (o 2,6 p. proc.). W analizowanym okresie nastąpiło postarzenie się populacji biernych zawodowo. Ponadto, w województwie kujawsko-pomorskim udział najstarszej grupy wieku wśród biernych zawodowo ogółem był w czwartym kwartale 2023 r. wyższy niż w przypadku Polski o 1,0 p. proc. (67,7%). Postępującemu wzrostowi liczebności i udziału najstarszej grupy wiekowej wśród biernych zawodowo w latach 2021-2023 towarzyszyło obniżanie się współczynnika aktywności zawodowej dla tej grupy. W czwartym kwartale 2023 r. współczynnik ten wyniósł 24,3% wobec 25,7% i 27,3% w analogicznych kwartałach odpowiednio 2022 i 2021 r.

In the fourth quarter of 2023, 68.7% of the total economically inactive population in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was composed of people aged 55-89 years (461 thousand persons). The second largest group was the population aged 15-24 years. At that time it amounted to 128 thousand persons, i.e. 19.1% of the total number of economically inactive people in the voivodship. Together, these groups accounted for 87.8% of the total economically inactive population – 1.0 pp more than in the same period in 2022. Changes in the structure of the economically inactive population that took place between 2021 and 2023 manifested themselves in the growing number and share of people in the oldest age group (55-89 years). Between the fourth quarters of 2021 and 2023, the share of this group increased by 3.6 pp. On the other hand, the share of the two youngest age groups, in particular the group comprising persons aged 25-34 years, decreased (by 2.6 pp). In the analysed period, the economically inactive population grew older. Moreover, in the fourth quarter of 2023, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the share of the oldest age group in the total economically inactive population was higher than in Poland by 1.0 pp (67.7%). The progressive increase in the size and share of the oldest age group in the economically inactive in 2021-2023 was accompanied by a decrease in the activity rate for this group. In the fourth quarter of 2023, the rate was 24.3%, compared with 25.7% and 27.3% in the corresponding quarters of 2022 and 2021, respectively.

Tablica 1. Bierni zawodowo według grup wieku w czwartym kwartale
Table 1. Economically inactive persons by age group in the fourth quarter

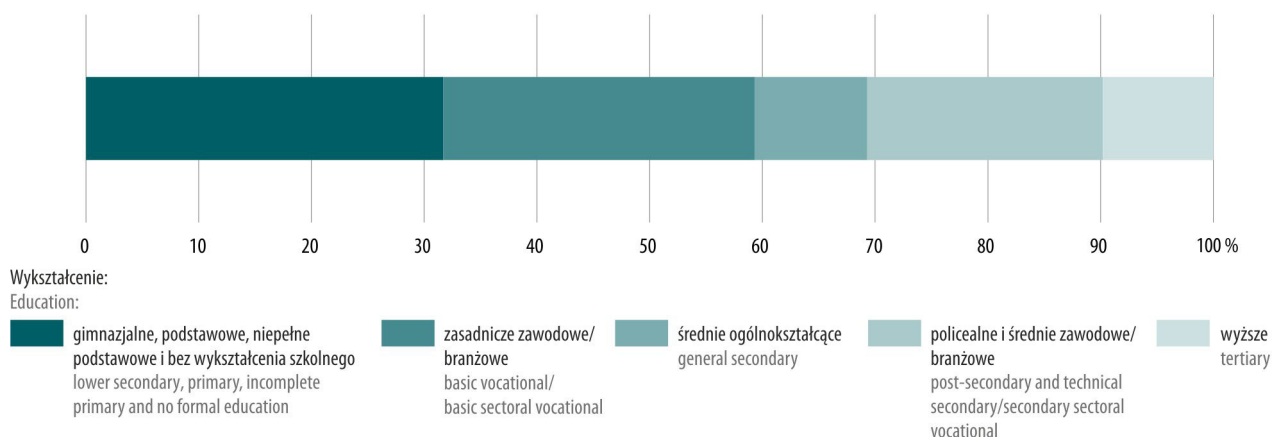
Wyszczególnienie Specification	IV kwartał 2021 r. Quarter 4 2021		IV kwartał 2022 r. Quarter 4 2022		IV kwartał 2023 r. Quarter 4 2023	
	w tys. in thousands	w % ogółu in % of the total number	w tys. in thousands	w % ogółu in % of the total number	w tys. in thousands	w % ogółu in % of the total number
Ogółem Total	688	100	672	100	671	100
w wieku 15-24 lata aged 15-24 years	137	19,9	128	19,0	128	19,1
w wieku 25-34 lata aged 25-34 years	37	5,4	25	3,7	19	2,8
w wieku 35-44 lata aged 35-44 years	31	4,5	36	5,4	28	4,2
w wieku 45-54 lata aged 45-54 years	35	5,1	28	4,2	34	5,1
w wieku 55-89 lat aged 55-89 years	448	65,1	455	67,7	461	68,7

W 2023 r. wśród biernych zawodowo w województwie kujawsko-pomorskim 201 tys. osób było w wieku produkcyjnym. Stanowiły one 30,0% ogółu biernych zawodowo. Odsetek ten był niższy o 3,4 p. proc. w porównaniu z czwartym kwartałem 2021 r. W Polsce, odsetek biernych zawodowo w wieku produkcyjnym w czwartym kwartale 2023 r. wyniósł 30,4%.

In 2023, among the economically inactive in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, 201 thousand persons were of working age. They accounted for 30.0% of the total economically inactive population. This percentage was 3.4 pp lower than in the fourth quarter of 2021. In Poland, the percentage of economically inactive people of working age in the fourth quarter of 2023 was 30.4%.

Wykres 4. Struktura populacji biernych zawodowo w wieku 15-89 lat według poziomu wykształcenia w czwartym kwartale 2023 r.

Chart 4. Structure of the economically inactive population aged 15-89 years by level of education in the fourth quarter of 2023

W strukturze biernych zawodowo według poziomu wykształcenia, w czwartym kwartale 2023 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego, których udział wyniósł 31,7%. Po ok. 10% stanowili bierni zawodowo z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym. W latach 2021-2023 w województwie

In the structure of the economically inactive by level of education, in the fourth quarter of 2023, the most numerous group was made up of people with lower secondary, primary, incomplete primary and no formal education, whose share was 31.7%. The shares of economically inactive people with tertiary education and those with general secondary education were approximately 10% each. Between 2021 and 2023,

kujawsko-pomorskim zaszły zmiany w strukturze biernych zawodowo pod względem wykształcenia. Pomiędzy czwartym kwartałem 2021 r. a czwartym kwartałem 2023 r. zaobserwowano spadek liczebności i udziału osób o najniższym poziomie wykształcenia o 2,2 p. proc. Zmniejszyła się także liczebność i odsetek osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym z 22,1% do 20,9%. Wzrósł natomiast o 2,7 p. proc. udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym z 24,9% do 27,6% i w mniejszym stopniu osób z wykształceniem wyższym – o 0,5 p. proc. Udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym był w czwartym kwartale 2023 r. o 0,3 p. proc. wyższy niż w analogicznym kwartale 2021 r. Pomimo tych zmian, w czwartym kwartale 2023 r. bierni zawodowo w województwie kujawsko-pomorskim byli ogólnie słabiej wykształceni niż bierni zawodowo w Polsce. Mniejszy był w województwie niż w kraju odsetek biernych zawodowo z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym/branżowym oraz średnim ogólnokształcącym, których udział w populacji biernych zawodowo w przypadku Polski wyniósł odpowiednio: 13,4%, 22,7% i 11,3%. Województwo kujawsko-pomorskie miało natomiast większy niż Polska udział biernych zawodowo z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym oraz z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego. W Polsce odsetki biernych zawodowo o takich poziomach wykształcenia wyniosły odpowiednio 24,3% i 28,3%.

there were changes in the structure of the economically inactive in terms of the level of education in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. Between the fourth quarter of 2021 and the fourth quarter of 2023, a decrease in the number and share of people with the lowest level of education was observed. There was also a decrease in the number and share of people with post-secondary and technical secondary/secondary sectoral vocational education from 22.1% to 20.9%. However, there was an increase of 2.7 pp in the share of those with basic vocational/basic sectoral vocational education from 24.9% to 27.6% and, to a lesser extent, of those with tertiary education by 0.5 pp. The share of those with general secondary education was 0.3 pp higher in the fourth quarter of 2023 than in the corresponding quarter of 2021. Despite these changes, in the fourth quarter of 2023, the economically inactive in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship were generally less educated than the economically inactive in Poland. The percentages of economically inactive people with tertiary education, post-secondary and technical secondary/secondary sectoral vocational education as well as with general secondary education were lower in the voivodship than in the country; their shares in the economically inactive population in Poland were 13.4%, 22.7% and 11.3%, respectively. The Kujawsko-Pomorskie Voivodship, on the other hand, had a larger share of economically inactive people with basic vocational/basic sectoral vocational education and with lower secondary, primary, incomplete primary and no formal education than Poland. In Poland, the percentages of the economically inactive with such levels of education were 24.3% and 28.3%, respectively.

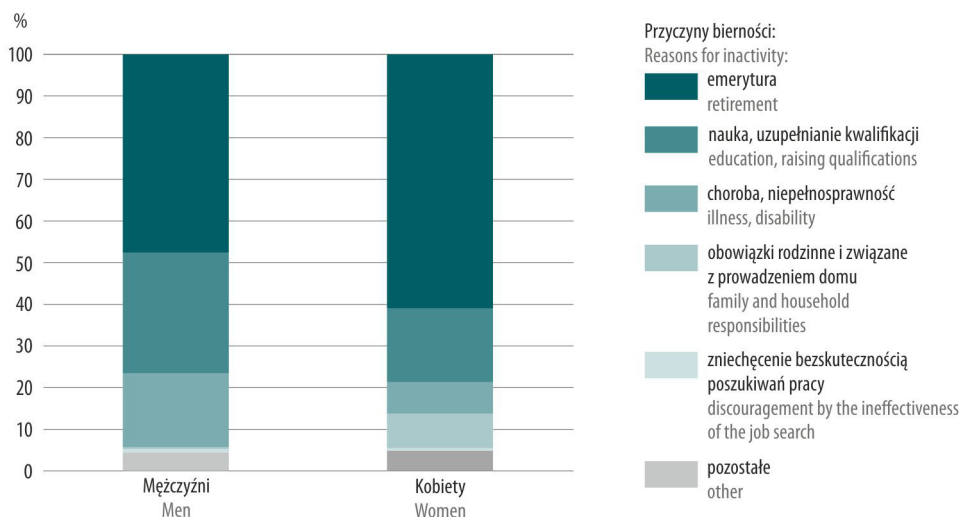
Tablica 2. Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia w czwartym kwartale

Table 2. Economically inactive persons by level of education in the fourth quarter

Wyszczególnienie Specification	IV kwartał 2021 r. Quarter 4 2021		IV kwartał 2022 r. Quarter 4 2022		IV kwartał 2023 r. Quarter 4 2023	
	w tys. in thousands	w % ogółu in % of the total number	w tys. in thousands	w % ogółu in % of the total number	w tys. in thousands	w % ogółu in % of the total number
Ogółem Total	688	100	672	100	671	100
Wyższe Tertiary	64	9,3	63	9,4	66	9,8
Policealne i średnie zawodowe/branżowe Post-secondary and technical secondary/ secondary sectoral vocational	152	22,1	149	22,2	140	20,9
Średnie ogólnokształcące General secondary	67	9,7	59	8,8	67	10,0
Zasadnicze zawodowe/branżowe Basic vocational/basic sectoral vocational	171	24,9	183	27,2	185	27,6
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego Lower secondary, primary, incomplete primary and no formal education	233	33,9	217	32,3	213	31,7

Wykres 5. Struktura populacji biernych zawodowo w wieku 15-74 lata według płci i wybranych przyczyn bierności w czwartym kwartale 2023 r.

Chart 5. Structure of the economically inactive population aged 15-74 years by sex and selected reasons for inactivity in the fourth quarter of 2023

W czwartym kwartale 2023 r., w województwie kujawsko-pomorskim spośród 559 tys. osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata 99,6% nie poszukiwało pracy. Najczęściej występującym powodem braku aktywności zawodowej wśród biernych zawodowo było przebywanie na emeryturze (311 tys. osób, tj. 55,6% biernych zawodowo), a następnie nauka i uzupełnianie kwalifikacji (125 tys. osób, tj. 22,4%). Znaczącym powodem niepodjęcia pracy była też choroba lub niepełnosprawność (67 tys. osób, tj. 12,0%). Dla 28 tys. tj. 5,0% biernych zawodowo, powodem niepodjęcia pracy były obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu. Najrzadziej występującą przyczyną bierności, odnotowaną dla 4 tys. osób, tj. 0,7% biernych zawodowo było zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy. Struktura populacji biernych zawodowo według przyczyn bierności wykazuje różnicowanie w podziale na płeć. Biernych zawodowo kobiet z powodu emerytury było 61,0%, a biernych zawodowo mężczyzn mniej niż połowa – 47,6%, co wynikać może z niższego wieku emerytalnego przysługującego kobietom. Obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu znacznie częściej były też powodem bierności wśród kobiet niż mężczyzn – odpowiednio 8,2% i 0,4%. W przypadku mężczyzn większy był w porównaniu z kobietami odsetek biernych zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji (29,0% wobec 17,7%) oraz z powodu choroby, niepełnosprawności (17,7% wobec 7,6%). Porównując strukturę populacji biernych zawodowo według przyczyn bierności w czwartym kwartale 2023 r. z analogicznymi kwartałami lat 2021-2022 uwagę przyciąga dalszy wzrost liczebności i udziału biernych zawodowo z powodu emerytury. W czwartym kwartale 2021 r. było ich

In the fourth quarter of 2023, out of 559 thousand economically inactive people aged 15-74 years in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, 99.6% were not looking for a job. The most common reason for inactivity among the economically inactive was being retired (311 thousand persons, i.e. 55.6% of the economically inactive), followed by education and raising qualifications (125 thousand persons, i.e. 22.4%). Illness or disability was also a significant reason for not taking up work (67 thousand persons, i.e. 12.0%). For 28 thousand persons, i.e. 5.0% of the economically inactive, the reason for not taking up work was family and household responsibilities. The least frequent reason for inactivity, recorded for 4 thousand persons, i.e. 0.7% of the economically inactive, was discouragement by the ineffectiveness of the job search. Women economically inactive due to retirement accounted for 61.0% of all economically inactive women, while men economically inactive due to retirement accounted for less than half of the economically inactive men – 47.6%, which may be due to the lower retirement age for women. Family and household responsibilities were also a much more frequent reason for inactivity among women than men – 8.2% and 0.4%, respectively. In the case of men, the percentages of those economically inactive due to education and raising qualifications and due to illness or disability were higher compared to women – 29.0% against 17.7% and 17.7% against 7.6%, respectively. Comparing the structure of the economically inactive population by reason for inactivity in the fourth quarter of 2023 with the corresponding quarters of 2021-2022, one's attention is drawn to the further increase in the number and share of economically inactive people due to retirement. In the fourth quarter of 2021, there were 276 thousand of them and in the fourth quarter of 2022 – 289 thousand. The share of this

276 tys., a w czwartym kwartale 2022r. – 289 tys. Udział tej kategorii osób wzrósł w ciągu dwóch lat o 7,2 p. proc. Informacja ta koresponduje ze wskazanym wcześniej rosnącym udziałem wśród biernych zawodowo osób w najstarszej grupie wiekowej, tj. 55-89 lat. Obserwuje się też zmniejszanie się liczebności i udziału osób biernych zawodowo z powodu choroby i niepełnosprawności. W czwartych kwartałach 2021 i 2022 r. było ich odpowiednio 84 i 81 tys. Ich udział zmniejszył się w porównaniu z czwartym kwartałem 2021 r. o 2,7 p. proc.

Analizowana tu struktura biernych zawodowo dla województwa kujawsko-pomorskiego wykazywała różnice w porównaniu ze strukturą dla Polski. Największa różnica dotyczyła wielkości odsetka biernych zawodowo z powodu emerytury. W województwie był on o 3,9 p. proc. wyższy niż w Polsce. Województwo charakteryzowało się natomiast niższym o 2,6 p. proc. niż Polska odsetkiem biernych zawodowo z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu. O 1,3 p. proc. większy był województwie niż w całym kraju odsetek biernych zawodowo z powodu choroby lub niepełnosprawności. W przypadku pozostałych przyczyn bierności różnice były znacznie mniejsze.

Pozostałe 0,4% biernych zawodowo (2 tys. osób) poszukiwało pracy aktywnymi metodami, ale nie było gotowych do jej podjęcia.

W czwartym kwartale 2023 r. 58,4% biernych zawodowo, tj. 392 tys. osób, mieszkało w miastach co wynikało ze struktury ludności ogółem województwa. W końcu grudnia 2023 r. 57,9% ludności województwa było mieszkańcami miast.

Bezrobotni według BAEL

W porównaniu ze zbiorowością biernych zawodowo populacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim była znacznie mniejsza. W czwartym kwartale 2023 r. według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności liczyła ona 39 tys. osób. Na przestrzeni lat 2021-2023 ich przeciętna liczba w kwartale wynosiła 38 tys. W czwartym kwartale 2023 r. bezrobotni stanowili 2,4% ogółu ludności w wieku 15-89 lat. W stosunku do czwartego kwartału 2022 r. ich liczba zwiększyła się o 2,6%. Stopa bezrobocia wyniosła 4,2% i była o 0,2 p. proc. wyższa od stopy bezrobocia dla analogicznego kwartału poprzedniego roku. Poziom bezrobocie w latach 2021-2023 był dość stabilny. W poszczególnych latach następowały natomiast wahania kwartalne związane z sezonowością. W 2023 r., podobnie jak w 2022 r., najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w drugim kwartale. Bezrobocie spadało więc na wiosnę. W 2021 r. najniższe bezrobocie było w czwartym kwartale. Na specyfikę roku 2021 wpłynąć mogła intensywna wówczas pandemia COVID-19.

category of people increased by 7.2 pp over the two years. This information corresponds with the previously indicated increasing share of people from the oldest age group, i.e. 55-89 years, in the economically inactive population. A decreasing number and share of inactive people due to illness and disability is also observed. In the fourth quarters of 2021 and 2022, there were 84 thousand and 81 thousand of them, respectively. Their share decreased by 2.7 pp compared with the fourth quarter of 2021.

The structure of the economically inactive analysed here for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship showed differences in comparison to the structure for Poland. The greatest difference concerned the percentage of the economically inactive due to retirement. In the voivodship, it was 3.9 pp higher than in Poland. On the other hand, the voivodship was characterised by a 2.6 pp lower percentage of people inactive due to family and household responsibilities than Poland. The percentage of people economically inactive due to illness or disability in the voivodship was by 1.3 pp higher than in the country as a whole. For the other reasons for inactivity, the differences were much smaller.

The remaining 0.4% of the economically inactive (2 thousand persons) were seeking work by active methods, but were not available to take up a job.

In the fourth quarter of 2023, 58.4% of the economically inactive, i.e. 392 thousand persons, lived in urban areas, which resulted from the structure of the total population of the voivodship. At the end of December 2023, 57.9% of the voivodship's population were urban residents.

The unemployed according to the Labour Force Survey

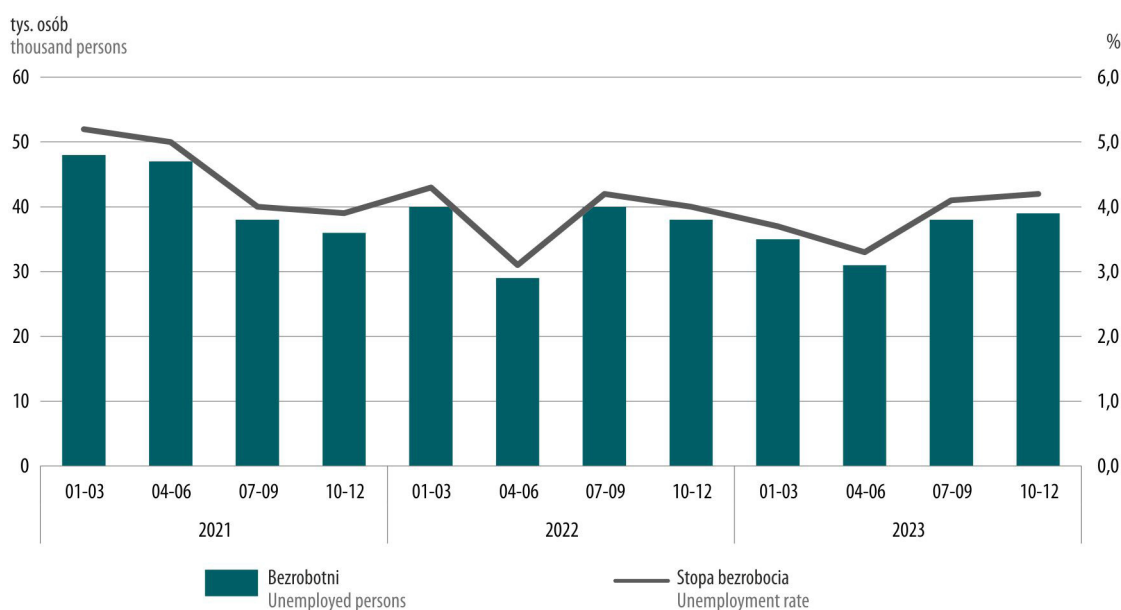
Compared to the economically inactive population, the unemployed population in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was much smaller. In the fourth quarter of 2023, according to the Labour Force Survey, it amounted to 39 thousand persons. Over the years 2021-2023, their average number per quarter was 38 thousand. In the fourth quarter of 2023, the unemployed accounted for 2.4% of the total population aged 15-89 years. Compared with the fourth quarter of 2022, their number increased by 2.6%. The unemployment rate was 4.2%, 0.2 pp higher than the unemployment rate for the corresponding quarter of the previous year. The level of unemployment between 2021 and 2023 was fairly stable. However, there were quarterly fluctuations related to seasonality in individual years. In 2023, as in 2022, the lowest unemployment rate occurred in the second quarter. Unemployment thus fell in the spring. In 2021, the lowest unemployment was in the fourth quarter. The specificity of the year 2021 might have been influenced by the COVID-19 pandemic, which was intense at the time.

W czwartym kwartale 2023 r. wśród ogółu bezrobotnych więcej było kobiet niż mężczyzn (odpowiednio 23 tys. i 16 tys.), odwrotnie niż w analogicznym kwartale 2022 r., charakteryzującym się przewagą liczebną bezrobotnych mężczyzn nad kobietami – 22 tys. wobec 16 tys. Wyższą stopę bezrobocia według BAEL odnotowano dla kobiet niż dla mężczyzn (odpowiednio 5,2% i 3,2%). Tak jak w przypadku liczebności bezrobotnych kobiet i mężczyzn, w czwartym kwartale 2022 r. wysokość stopy bezrobocia kształtowała się dla nich odmiennie. Była ona wyższa wśród mężczyzn niż wśród kobiet (4,3% wobec 3,7%). W większości kwartałów lat 2021-2023 wyższą stopę bezrobocia odnotowano wśród kobiet. Wyjątek stanowiły trzeci i czwarty kwartał 2022 r., kiedy to stopa bezrobocia dla mężczyzn była wyższa.

In the fourth quarter of 2023, there were more women than men among the unemployed (23 thousand and 16 thousand, respectively), contrary to the same quarter of 2022, which was characterised by a predominance of unemployed men over women – 22 thousand compared to 16 thousand. A higher unemployment rate according to the LFS was recorded for women than for men (5.2% and 3.2%, respectively). As in the case of the number of unemployed women and men, in the fourth quarter of 2022 the unemployment rate was different for them. It was higher for men than for women (4.3% compared to 3.7%). In most quarters of the years 2021-2023, a higher unemployment rate was recorded for women. The exception was the third and fourth quarters of 2022, when the unemployment rate for men was higher.

Wykres 6. Bezrobotni w wieku 15-74 lata oraz stopa bezrobocia ludności w wieku 15-89 lat

Chart 6. Unemployed persons aged 15-74 years and the unemployment rate of the population aged 15-89 years

W czwartym kwartale 2023 r. w województwie kujawsko-pomorskim, tak jak w przypadku biernych zawodowo, większość bezrobotnych zamieszkiwała miasta. Było ich 23 tys. i stanowili oni 59,0% ogółu bezrobotnych. Stopa bezrobocia według BAEL była taka sama w miastach i na wsiach, po 4,2%. W analogicznym kwartale poprzedniego roku była ona wyższa na wsiach niż w miastach (4,4% wobec 3,8%).

Wysokość stopy bezrobocia była natomiast zróżnicowana w innych przekrojach, np. według grup wieku. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w najmłodszej grupie (15-24 lata) – 12,7%. Tak też było w analogicznych kwartałach dwóch poprzednich lat, przy czym widoczne są znaczne zmiany wysokości stopy bezrobocia w tej grupie w następujących po sobie latach. W czwartym kwartale

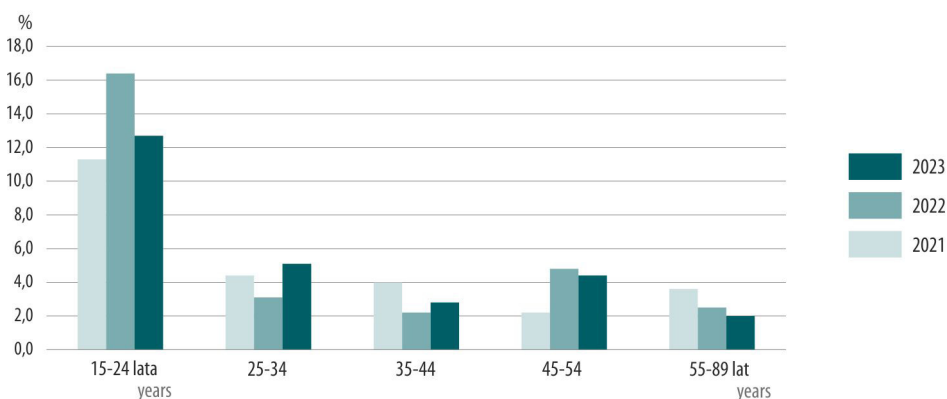
In the fourth quarter of 2023, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, as in the case of the economically inactive, the majority of the unemployed resided in urban areas. There were 23 thousand of them and they accounted for 59.0% of the total unemployed persons. The unemployment rate, according to the LFS, was the same in urban areas and rural areas, 4.2%. In the corresponding quarter of the previous year, it was higher in rural areas than in urban areas (4.4% against 3.8%).

In contrast, the unemployment rate varied in other breakdowns, e.g. by age group. The highest unemployment rate was recorded in the youngest group (15-24 years) – 12.7%. This was also the case in the corresponding quarters of the two previous years, with significant changes in the level

2022 r. wyniosła ona 16,4%. W pozostałych grupach wieku stopa bezrobocia wahała się od 2,0% wśród osób w wieku 55-89 lat do 5,1% w grupie osób w wieku 25-34 lata. Można zauważyć, że najstarsza grupa wiekowa (55-89 lat) jako jedyna charakteryzowała się systematycznie malejącą stopą bezrobocia w porównaniu do analogicznych kwartałów dwóch poprzednich lat. W większości grup wieku stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim była wyższa niż w Polsce. Największa różnica wystąpiła w przypadku grupy wiekowej 45-54 lata, dla której stopa bezrobocia w województwie wyniosła 4,4% i była wyższa o 2,3 p. proc. niż w Polsce. Tylko stopa bezrobocia odnotowana dla najmłodszej grupy wiekowej była minimalnie niższa niż w kraju (o 0,1 p. proc.).

of the unemployment rate in this group in consecutive years. In the fourth quarter of 2022, it stood at 16.4%. In the other age groups, the unemployment rate ranged from 2.0% among those aged 55-89 years to 5.1% among those aged 25-34 years. It can be noted that the oldest age group (55-89 years) was the only one characterised by a systematically decreasing unemployment rate compared with the corresponding quarters of the two previous years. In most age groups, the unemployment rate in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was higher than in Poland. The greatest difference occurred in the 45-54 age group, for which the unemployment rate in the voivodship was 4.4%, 2.3 pp higher than in Poland. Only the unemployment rate recorded for the youngest age group was marginally lower than in the country (by 0.1 pp).

Wykres 7. Stopa bezrobocia według grup wieku w czwartym kwartale
Chart 7. Unemployment rate by age group in the fourth quarter

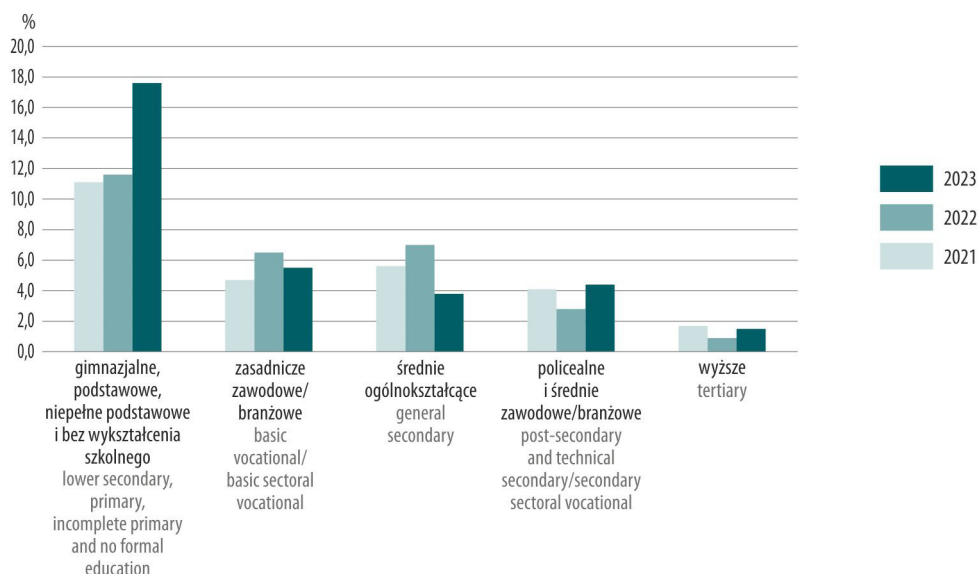
Analizując stopę bezrobocia według poziomu wykształcenia można zauważyć powiązanie jej wysokości z poziomem wykształcenia. Tak jak w dwóch poprzednich latach, w czwartym kwartale 2023 r. najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w przypadku zbiorowości osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym lub bez wykształcenia szkolnego. Wyniosła ona 17,6%. Na przeciwnym końcu skali znalazła się populacja osób z wykształceniem wyższym, dla której odnotowano stopę bezrobocia wynoszącą 1,5%. Wysokość stopy bezrobocia dla pozostałych, nieskrajnych poziomów wykształcenia nie kształtowała się w następujących po sobie latach według stałej prawidłowości. W czwartym kwartale 2023 r. była ona najniższa wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (3,8%), podczas gdy w poprzednich dwóch latach – wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym. Stopa bezrobocia wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym wyniosła w 2023 r. 4,4%, a dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 5,5%. Największy wzrost stopy bezrobocia względem czwartego kwartału 2022 r., o 6,0 p. proc., dotyczył osób

When analysing the unemployment rate by level of education, one can see a connection between the unemployment rate and the level of education. As in the previous two years, in the fourth quarter of 2023, the highest unemployment rate was recorded for the group of people with at most lower secondary education or no formal education. This amounted to 17.6%. At the opposite end of the scale was the population with tertiary education, for which an unemployment rate of 1.5% was recorded. The level of the unemployment rate for the remaining, non-extreme levels of education did not follow a consistent pattern in the following years. In the fourth quarter of 2023, it was lowest among those with general secondary education (3.8%), while in the previous two years it was lowest among those with post-secondary and technical secondary/secondary sectoral vocational education. In 2023, the unemployment rate among those with post-secondary and technical secondary/secondary sectoral vocational education was 4.4% and for those with basic vocational/basic sectoral vocational – 5.5%. The largest increase in the unemployment rate relative to the fourth quarter of 2022,

z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym lub bez wykształcenia szkolnego. W największym stopniu zmniejszyła się natomiast stopa bezrobocia wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 3,2 p. proc.

by 6.0 pp, was for those with at most lower secondary education or no formal education. In contrast, the unemployment rate among those with general secondary education decreased the most, by 3.2 pp.

Wykres 8. Stopa bezrobocia ludności w wieku 15-89 lat według poziomu wykształcenia w czwartym kwartale
Chart 8. Unemployment rate of the population aged 15-89 years by level of education in the fourth quarter

W przypadku większości poziomów wykształcenia stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim była wyższa niż w Polsce. Największa różnica (o 9,9 p. proc.) wystąpiła w przypadku wykształcenia co najwyżej gimnazjalnego lub braku wykształcenia szkolnego. Województwo kujawsko-pomorskie miało najwyższą stopę bezrobocia dla osób z tym poziomem wykształcenia wśród wszystkich województw. Niższą stopę bezrobocia dla województwa kujawsko-pomorskiego niż dla Polski (o 0,1 p. proc.) odnotowano tylko w odniesieniu do wykształcenia średniego ogólnokształcącego.

W czwartym kwartale 2023 r. wśród ogółu bezrobotnych województwa kujawsko-pomorskiego 84,6%, tj. 33 tys. osób miało już wcześniej pracę. W Polsce odsetek ten był nieco niższy i wyniósł 82,1%. Pozostałe 6 tys. bezrobotnych zamierzało podjąć pracę po raz pierwszy.

Analiza ludności w wieku 15-89 lat według typu aktywności i płci rzuca dodatkowe światło na specyfikę potencjalnych zasobów pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Udział dwóch największych subpopulacji tej ludności, czyli pracujących i biernych zawodowo w podziale na płeć kształtował się odmiennie. W czwartym kwartale 2023 r. wśród mężczyzn zdecydowaną większość, tj. 62,4% (482 tys.) stanowili pracujący. Liczba pracujących była z kolei większa niż

In the case of most levels of education, the unemployment rate in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was higher than in Poland. The greatest difference (by 9.9 pp) occurred in the case of at most lower secondary education or no formal education. The Kujawsko-Pomorskie Voivodship had the highest unemployment rate for people with this level of education among all voivodships. A lower unemployment rate for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship than for Poland (by 0.1 pp) was recorded only for general secondary education.

In the fourth quarter of 2023, among the total unemployed persons of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, 84.6%, i.e. 33 thousand, were previously employed. In Poland, this percentage was slightly lower at 82.1%. The remaining 6 thousand unemployed persons intended to take up work for the first time.

An analysis of the population aged 15-89 years by activity type and sex sheds additional light on the specificity of potential labour resources in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. The share of the two largest subpopulations of this population, i.e. the employed and the economically inactive, broken down by sex was different. In the fourth quarter of 2023, among men, the vast majority, i.e. 62.4% (482 thousand), were employed. In turn, the number of employed men was higher than the number of economi-

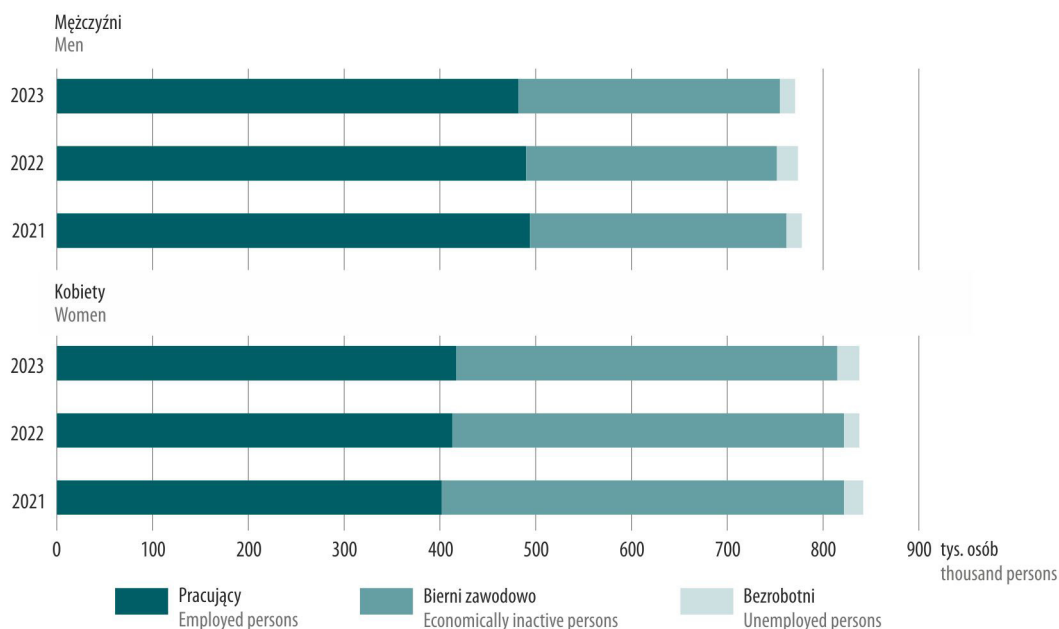
liczba biernych zawodowo o 209 tys., tj. o 76,6%. Pracujące kobiety miały największy udział wśród ogółu kobiet w wieku 15-89 lat (49,8%), ale nie stanowiły większości. Liczba pracujących kobiet (417 tys.) była większa od liczby biernych zawodowo kobiet o 19 tys., czyli o 4,8%. Liczba pracujących mężczyzn była o 65 tys. wyższa niż liczba pracujących kobiet. Z drugiej strony liczba biernych zawodowo kobiet (398 tys.) była o 125 tys. wyższa od liczby biernych zawodowo mężczyzn (273 tys.). Dane te świadczą o tym, że potencjalne zasoby pracy są znacznie większe wśród kobiet.

Analiza zmian w przedmiotowej strukturze jakie zaszły w czasie wskazuje, że potencjalne zasoby pracy jakie są w populacji kobiet województwa kujawsko-pomorskie są wykorzystywane w coraz większym stopniu. Pomiędzy czwartym kwartałem 2021 r. a czwartym kwartałem 2023 r. liczba biernych zawodowo kobiet zmniejszyła się o 22 tys. Drugi rok z rzędu liczba pracujących kobiet przewyższała liczbę biernych zawodowo kobiet i wykazywała tendencję rosnącą. W okresie od czwartego kwartału 2021 r. do czwartego kwartału 2023 r. udział biernych zawodowo kobiet wśród ogółu kobiet w wieku 15-89 lat zmniejszył się o 2,2 p. proc. z 49,8% do 47,6%. W przypadku mężczyzn zaobserwowano natomiast zmniejszającą się liczbę pracujących. Odsetek biernych zawodowo mężczyzn w czwartym kwartale 2023 r. wyniósł 35,4% i był wyższy o 1,0 p. proc. względem analogicznego kwartału 2021 r. Opisane zmiany znajdują potwierdzenie w kształtowaniu się wskaźnika aktywności zawodowej dla obu płci. Pomiędzy kolejnymi czwartymi kwartałami lat 2021-2023 jego wysokość rosła systematycznie w przypadku kobiet. W odniesieniu do mężczyzn współczynnik wzrósł w 2022 r. względem roku poprzedniego, po czym spadł w 2023 r. Pomiędzy czwartym kwartałem 2021 r. a czwartym kwartałem 2023 r. współczynnik dla kobiet wzrósł o 2,4 p. proc. do poziomu 52,6%. Współczynnik dla mężczyzn obniżył się w tym czasie o 1,0 p. proc. do wysokości 64,6%.

cally inactive men by 209 thousand, i.e. 76.6%. Employed women accounted for the largest share of all women aged 15-89 years (49.8%), but were not in the majority. The number of employed women (417 thousand) was greater than the number of economically inactive women by 19 thousand, or 4.8%. The number of employed men was 65 thousand higher than the number of employed women. On the other hand, the number of economically inactive women (398 thousand) was 125 thousand higher than the number of economically inactive men (273 thousand). These data show that the potential labour resources are much larger among women.

An analysis of changes in the structure in question over time indicates that the potential labour resources that are in the female population of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship are being used to an increasing extent. Between the fourth quarter of 2021 and the fourth quarter of 2023, the number of economically inactive women decreased by 22 thousand. For the second year in a row, the number of employed women exceeded the number of economically inactive women and showed a growing trend. Between the fourth quarter of 2021 and the fourth quarter of 2023, the share of economically inactive women among all women aged 15-89 years decreased by 2.2 pp from 49.8% to 47.6%. In contrast, a decreasing number of employed men was observed. The percentage of economically inactive men in the fourth quarter of 2023 was 35.4%, 1.0 pp higher than in the corresponding quarter of 2021. The changes described are confirmed by the development of the activity rate for both sexes. Between consecutive fourth quarters of 2021 and 2023, its level increased steadily for women. For men, the rate increased in 2022 relative to the previous year, before falling in 2023. Between the fourth quarter of 2021 and the fourth quarter of 2023, the rate for women increased by 2.4 pp to 52.6%. The rate for men decreased by 1.0 pp over this period to 64.6%.

Wykres 9. Struktura ludności w wieku 15-89 lat według płci i typu aktywności w czwartym kwartale
Chart 9. Structure of the population aged 15-89 years by sex and type of activity in the fourth quarter

Bezrobotni rejestrowani

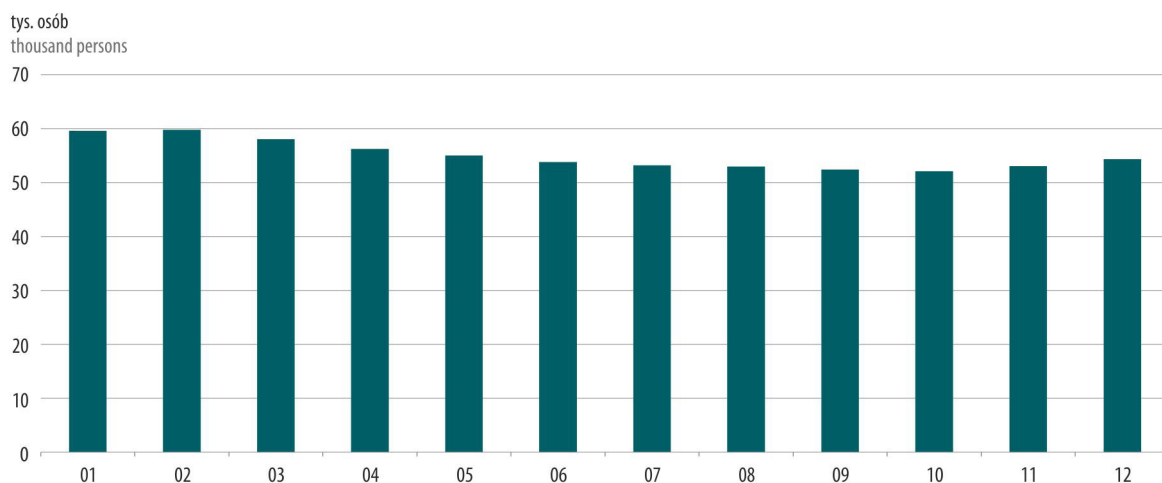
Komplementarnym w stosunku do Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności źródłem informacji o bezrobociu są dane pochodzące z rejestrów bezrobotnych prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy. Statystyki na temat bezrobocia rejestrowanego wskazują na zmienność skali tego zjawiska na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2023 r. W końcu stycznia liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 59,6 tys., w lutym nieznacznie wzrosła do 59,8 tys. po czym do końca października malała systematycznie do poziomu 52,1 tys. W końcu grudnia w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 54,4 tys. osób. Zaobserwowane zmniejszanie się liczby bezrobotnych w okresie wiosenno-letnim i jej wzrost głównie w okresie zimowym charakteryzował cały okres od 2014 r., za wyjątkiem 2020 r. kiedy to wybuchła pandemia COVID-19.

The registered unemployed

A complementary source of information on unemployment to the Labour Force Survey is data from the registers of the unemployed kept by powiat labour offices. Statistics on registered unemployment show a variation in the scale of this phenomenon over the individual months of 2023. At the end of January, the number of unemployed persons registered with powiat labour offices in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was 59.6 thousand, in February it increased slightly to 59.8 thousand, and by the end of October it was decreasing steadily to 52.1 thousand. At the end of December, there were 54.4 thousand unemployed persons registered with powiat labour offices. The observed decrease in the number of unemployed persons in spring and summer and its increase mainly in winter characterised the entire period since 2014, except for 2020 when the COVID-19 pandemic broke out.

**Wykres 10. Bezrobotni zarejestrowani w 2023 r.
Stan na koniec miesiąca**

**Chart 10. Registered unemployed persons in 2023
As at the end of a month**

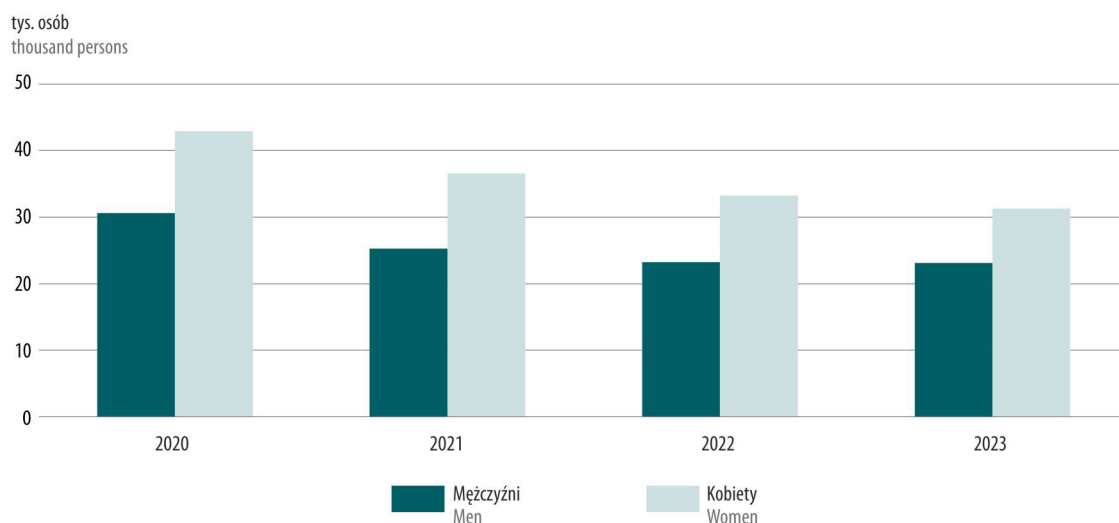

Rok 2023 był kolejnym rokiem, trwającego od 2021 r. spadku liczby bezrobotnych (według stanu w końcu roku). Wcześniej liczba bezrobotnych zmniejszała się w latach 2013-2019 i wzrosła jedynie w 2020 r. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według stanu na 31 grudnia 2023 r. była o 3,7% mniejsza w stosunku do poprzedniego roku, a względem końca 2020 r. mniejsza o 26,0%. Podobnie jak w latach poprzednich wśród bezrobotnych przeważały kobiety. W końcu grudnia 2023 r. było ich 31,3 tys. co stanowiło 57,5% bezrobotnych ogółem. Odsetek ten był o 1,4 p. proc. niższy niż w roku poprzednim.

The year 2023 was another year of an ongoing decline in the number of unemployed persons (as at the end of the year) from the year 2021. Previously, the number of unemployed persons had decreased between 2013 and 2019 and only increased in 2020. The number of registered unemployed persons as at 31 December 2023 was 3.7% lower than in the previous year and 26.0% lower than at the end of 2020. As in previous years, women predominated among the unemployed. At the end of December 2023, there were 31.3 thousand of them, which accounted for 57.5% of the total unemployed persons. This percentage was 1.4 pp lower than in the previous year.

**Wykres 11. Bezrobotni zarejestrowani według płci
Stan na 31 grudnia**

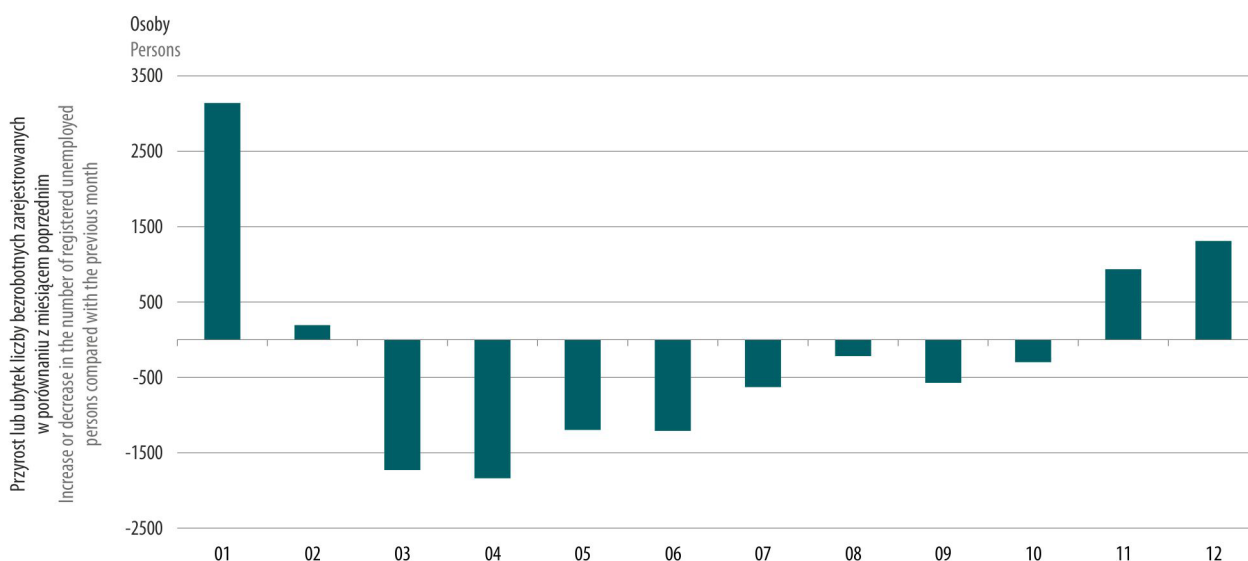
**Chart 11. Registered unemployed persons by sex
As at 31 December**

W końcu 2023 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wyniosła 7,1%. Była o 0,2 p. proc. niższa niż w końcu 2022 r. oraz o 1,9 p. proc. niższa względem końca 2020 r. Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim była o 2,0 p. proc. wyższa niż w Polsce (5,1%). W latach 2020-2022 stopa bezrobocia w województwie również była wyższa od stopy dla całego kraju. Pozytywny jest jednak fakt, że różnica między poziomem stopy bezrobocia dla województwa i dla kraju ulegała od 2020 r. systematycznemu zmniejszaniu się. W 2020 r. wyniosła 2,7 p. proc. Kujawsko-pomorskie należało do województw o największym natężeniu bezrobocia. Wśród ogółu województw znalazło się na 5. miejscu pod względem wysokości stopy bezrobocia w końcu grudnia 2023 r.

At the end of 2023, the registered unemployment rate in the voivodship was 7.1%. It was 0.2 pp lower than at the end of 2022 and 1.9 pp lower than at the end of 2020. The unemployment rate in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was 2.0 pp higher than in Poland (5.1%). Between 2020 and 2022, the unemployment rate in the voivodship was also higher than the rate for the country as a whole. However, it is positive that the difference between the level of the unemployment rate for the voivodship and for the country was systematically decreasing from 2020 onwards. In 2020, it amounted to 2.7 pp. Kujawsko-Pomorskie was one of the voivodships with the highest intensity of unemployment. Among all voivodships, it had the fifth highest unemployment rate at the end of December 2023.

Wykres 12. Bilans bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.
Chart 12. Balance of registered unemployed persons in 2023

Stopa bezrobocia rejestrowanego to udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

The registered unemployment rate is the share of registered unemployed persons in the economically active civilian population, that is without the employees of the budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Bezrobocie rozkładało się nierównomiernie na poszczególne części województwa o czym świadczy zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia. Współczynnik zmienności stopy bezrobocia według stanu w końcu grudnia 2023 r. dla powiatów i miast na prawach powiatu wyniósł 35,0%, o 1,3 p. proc. więcej niż przed rokiem. Występowała więc przeciętna zmienność stopy bezrobocia. W końcu 2023 r. najniższą stopę bezrobocia rejestrowanego wśród powiatów i miast na prawach powiatu odnotowano w Bydgoszczy – 2,2%, a następnie w powiecie bydgoskim i w Toruniu – po 3,1%.

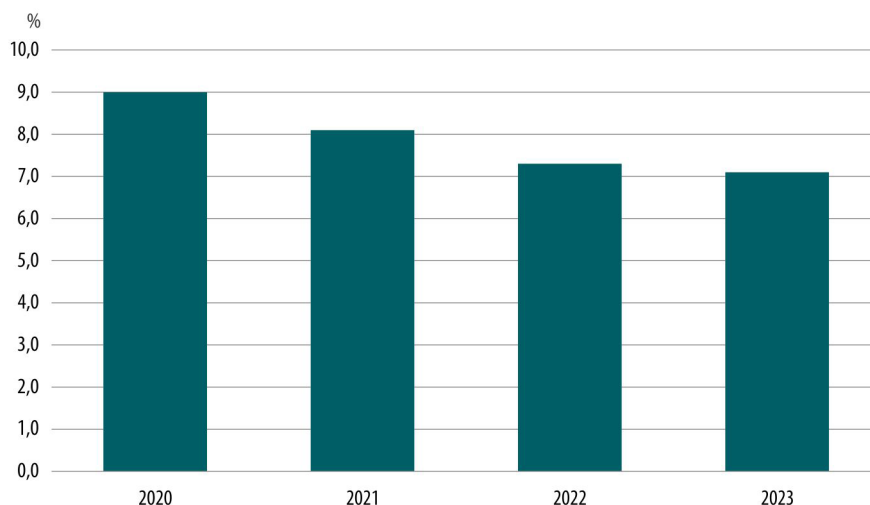
Unemployment was unevenly distributed across the individual parts of the voivodship, as evidenced by the spatial differentiation of the unemployment rate. The coefficient of variation of the unemployment rate as at the end of December 2023 for powiats and cities with powiat status was 35.0%, 1.3 pp higher than a year earlier. Thus, there was an average variability of the unemployment rate. At the end of 2023, the lowest registered unemployment rate among powiats and cities with powiat status was recorded in Bydgoszcz – 2.2%, followed by the Bydgoski Powiat and Toruń

Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzował się powiat radziejowski – 16,0%. Nieco niższe wartości tego wskaźnika odnotowano w powiecie lipnowskim (13,0%) oraz w powiecie włocławskim (12,8%). Ogólnie rzecz biorąc, tak jak przed rokiem, najwyższy poziom bezrobocia stwierdzono w powiatach południowo-wschodniej części województwa.

– 3.1% each. The Radziejowski Powiat had the highest unemployment rate – 16.0%. Slightly lower values for this indicator were recorded in the Lipnowski Powiat (13.0%) and the Włocławski Powiat (12.8%). In general, as in the previous year, the highest level of unemployment was found in the powiats of the south-eastern part of the voivodship.

**Wykres 13. Stopa bezrobocia rejestrowanego³
Stan na 31 grudnia**

**Chart 13. Registered unemployment rate³
As at 31 December**

Współczynnik zmienności należy do miar rozproszenia, służy więc do badania stopnia zróżnicowania wartości zmiennej. Wysoka wartość współczynnika oznacza duże zróżnicowanie cechy i świadczy o niejednorodności badanej populacji, niska wartość świadczy o małej zmienności cechy i jednorodności badanej populacji.

Współczynnik zmienności jest ilorazem (wynikiem dzielenia) odchylenia standardowego cechy oraz jej średniej arytmetycznej. Wartość współczynnika wyrażona jest w procentach, a jej interpretacja zależy od wielkości współczynnika:

- < 20% – mała zmienność,
- <20%; 40%) – przeciętna zmienność,
- <40%; 100%) – silna zmienność,
- ≥ 100% – bardzo silna zmienność.

The coefficient of variation belongs to the measures of dispersion, so it is used to test the degree of variation in the values of a variable. A high value of the coefficient means a high variability of a characteristic and indicates a heterogeneity of the surveyed population, a low value indicates a low variability of a characteristic and homogeneity of the surveyed population.

The coefficient of variation is the quotient (the result of division) of the standard deviation of the characteristic and its arithmetic mean. The value of the coefficient is expressed as a percentage and the interpretation of the coefficient depends on its value:

- <20% – low variation,
- <20%; 40%) – average variation,
- <40%; 100%) – strong variation,
- ≥ 100% – very strong variation.

³ Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyznaczonych na podstawie wyników: Powszechnego Spisu Rolnego 2010 dla 2020 r., natomiast od grudnia 2021 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za 2020 r.

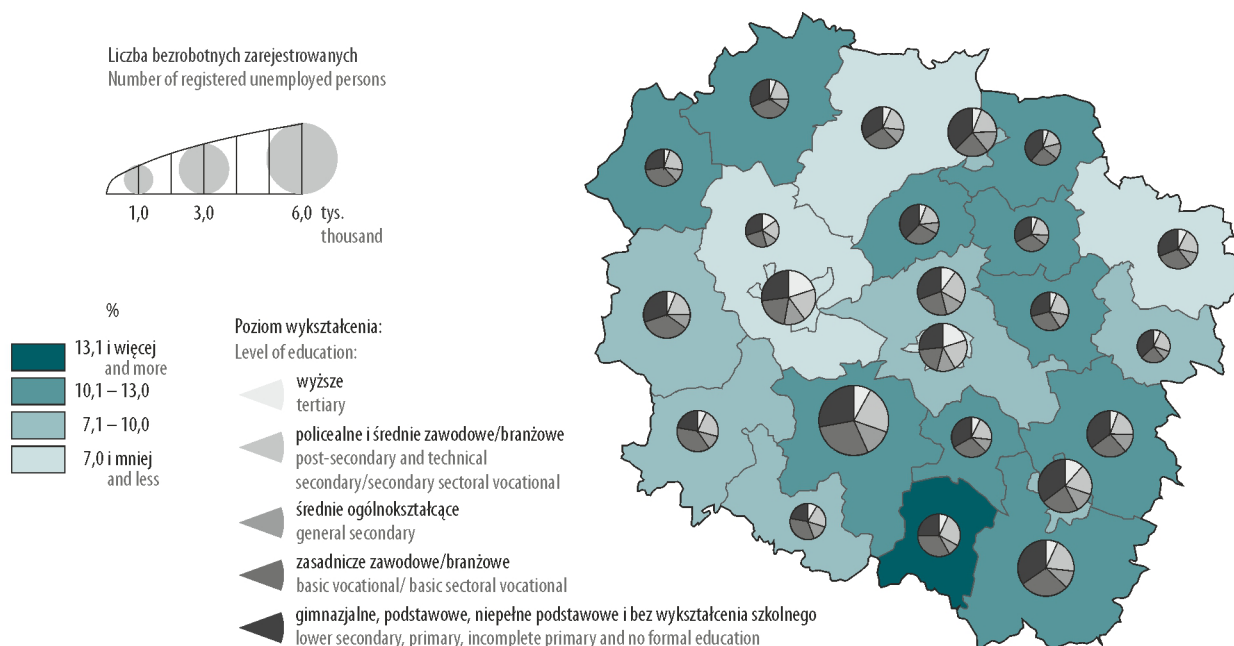
³ The unemployment rate is given including persons employed on individual farms in agriculture (being a component of the economically active civilian population) estimated on the basis of the results of: the Agricultural Census 2010 for the year 2020, and from December 2021 onwards on the basis of the Agricultural Census 2020. Data from 2021 onwards are not fully comparable with data for 2020.

Rozkład bezrobocia w układzie terytorialnym można analizować nie tylko pod względem jego natężenia wyrażonego stopą bezrobocia ale i pod względem jego struktury według różnych cech społeczno-demograficznych osób bezrobotnych. Jedną z nich jest poziom wykształcenia. Analiza bezrobotnych według poziomu wykształcenia według stanu w końcu grudnia 2023 r. wskazuje, że największy udział w populacji bezrobotnych województwa kujawsko-pomorskiego miały osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym (31,0%), a tuż za nimi osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (27,8%). Najmniejszy był udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym (8,9%). Warto zauważyć, że udziały bezrobotnych na pięciu poziomach wykształcenia układały się w takiej samej kolejności jak w przypadku stopy bezrobocia według BAEL w czwartym kwartale 2023 r. (patrz wykres 8). W układzie terytorialnym w podziale na powiaty/miasta na prawach powiatu widoczne są jednak pewne odmienności. Bezrobotni z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym mieli największe udziały wśród bezrobotnych ogółem w 15 powiatach/miastach na prawach powiatu. W pozostałych 8 jednostkach terytorialnych największy udział mieli bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym. Największe dysproporcje pomiędzy powiatami/miastami na prawach powiatu województwa kujawsko-pomorskiego wystąpiły w odniesieniu do udziału osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, który wahał się od 19,4% w Toruniu do 37,1% w powiecie żnińskim. Uwagę przyciąga również zróżnicowanie wysokości odsetka bezrobotnych z wykształceniem wyższym. Wyraźnie wyższy niż przeciętnie w województwie był odsetek tych osób w stolicach województwa – w Toruniu i Bydgoszczy, odpowiednio 20,1% i 20,0%. Najmniejsze zróżnicowanie pomiędzy jednostkami terytorialnymi wystąpiło pod względem wysokości udziału osób bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

The territorial distribution of unemployment can be analysed not only in terms of its intensity expressed by the unemployment rate, but also in terms of its structure broken down by various socio-demographic characteristics of the unemployed. One of these is the level of education. An analysis of the unemployed by level of education as at the end of December 2023 shows that the largest share of the unemployed population in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was held by those with at most lower secondary education (31.0%), closely followed by those with basic vocational/basic sectoral vocational education (27.8%). The share of the unemployed with tertiary education was the lowest (8.9%). It is worth noting that the shares of the unemployed at the five levels of education followed the same order as for the unemployment rate according to the LFS in the fourth quarter of 2023 (see Chart 8). However, some differences are apparent in the territorial distribution by powiat/city with powiat status. The unemployed with at most lower secondary education had the largest shares among the total unemployed persons in 15 powiats/cities with powiat status. In the remaining 8 territorial units, the unemployed with basic vocational/basic sectoral vocational education had the largest share. The greatest disproportions between powiats/cities with powiat status in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship occurred in terms of the share of people with basic vocational/basic sectoral vocational education, which ranged from 19.4% in Toruń to 37.1% in the Żniński Powiat. Attention is also drawn to the variation in the level of the percentage of the unemployed with tertiary education. Clearly higher than the voivodship average was the percentage of such people in the voivodship capitals, Toruń and Bydgoszcz, – 20.1% and 20.0%, respectively. The smallest differences between territorial units occurred in terms of the share of the unemployed with general secondary education.

**Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.
Stan na 31 grudnia**

Map 1. The registered unemployment rate in 2023
As at 31 December

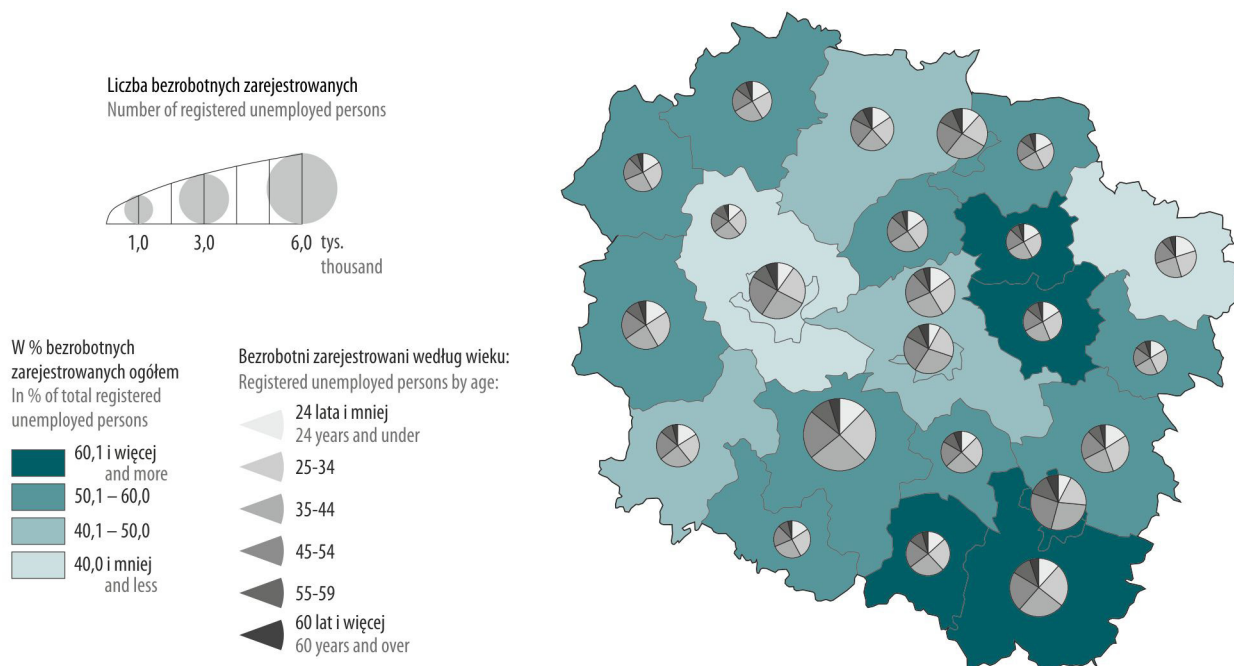

Analizując strukturę bezrobotnych według kolejnej cechy, mianowicie wieku, widać większą zbieżność wewnątrz województwa. Generalnie, struktura wiekowa populacji bezrobotnych była zbliżona pomiędzy powiatami/miastami na prawach powiatu, a największa rozpiętość wysokości udziału wystąpiła w przypadku populacji bezrobotnych w wieku 24 lat i mniej – od 20,1% w powiecie brodnickim do 7,6% we Włocławku. W skali całego województwa największy udział w populacji bezrobotnych miały osoby w wieku 35-44 lata (25,8%), a następnie osoby w wieku 25-34 lata (24,4%). Najmniejszy udział, w wysokości 5,3%, stwierdzono w odniesieniu do osób w wieku 60 lat i więcej.

When analysing the structure of the unemployed by the next characteristic, namely age, one can see a greater convergence within the voivodship. In general, the age structure of the unemployed population was similar between powiats/cities with powiat status, and the widest range of the shares was in the case of unemployed people aged 24 years and under – from 20.1% in the Brodnicki Powiat to 7.6% in Włocławek. At the level of the whole voivodship, the largest share of the unemployed population was held by people aged 35-44 years (25.8%), followed by those aged 25-34 years (24.4%). The smallest share, at 5.3%, was found for people aged 60 years and over.

Mapa 2. Długotrwale bezrobotni w 2023 r. Stan na 31 grudnia

Map 2. Long-term unemployed persons in 2023
As at 31 December

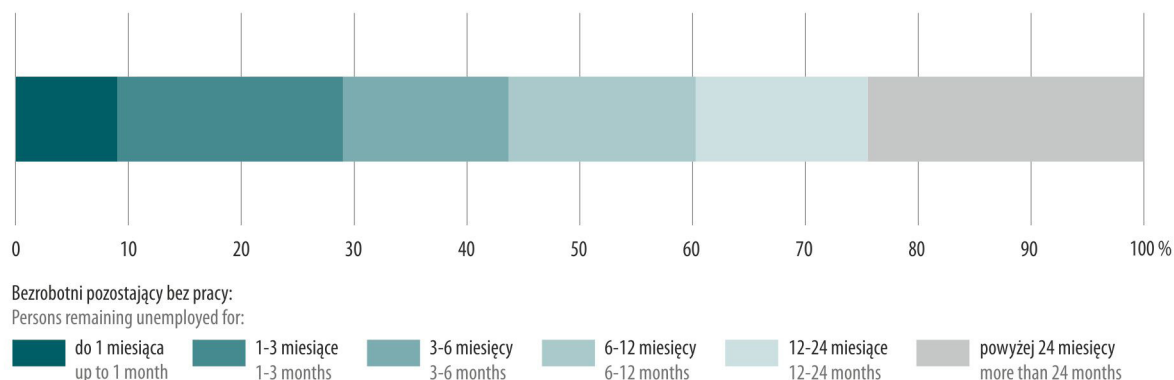

W podziale według czasu pozostawania bez pracy, w końcu grudnia 2023 r. największy odsetek, bo 24,5%, stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy. Za nimi, z udziałem w wysokości 20,0%, znaleźli się bezrobotni pozostający bez pracy przez okres od 1 do 3 miesięcy. Odsetek tej pierwszej grupy bezrobotnych był w województwie kujawsko-pomorskim o 1,0 p. proc. wyższy niż w Polsce, gdzie wyniósł on 23,5%. Pozytywne jest jednak to, że odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy dla województwa kujawsko-pomorskiego zmniejszył się wyraźnie względem dwóch poprzednich lat – o 6,9 p. proc. względem końca grudnia 2021 r. (31,4%) i o 4,7 p. proc. względem końca grudnia 2022 r. (29,2%). Obie wymienione grupy bezrobotnych miały największe udziały w populacjach bezrobotnych większości powiatów i miast na prawach powiatu województwa. Największa rozpiętość wysokości udziału pomiędzy tymi jednostkami terytorialnymi wystąpiła w przypadku bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy – od 8,6% w powiecie brodnickim do 40,4% w powiecie włocławskim. W pozostałych przedziałach czasu pozostawania bez pracy różnice między powiatami/miastami na prawach powiatu nie były już tak duże.

In the breakdown by duration of unemployment, at the end of December 2023, people unemployed for more than 24 months accounted for the largest share, 24.5%. They were followed, with a share of 20.0%, by people remaining unemployed for 1 to 3 months. The percentage of the former group of the unemployed was in the Kujawsko-Pomorskie Voivodeship 1.0 pp higher than in Poland, where it amounted to 23.5%. It is positive, however, that the percentage of people remaining unemployed for more than 24 months for the Kujawsko-Pomorskie Voivodeship decreased significantly relative to the previous two years – by 6.9 pp relative to the end of December 2021 (31.4%) and by 4.7 pp relative to the end of December 2022 (29.2%). Both of the aforementioned groups of unemployed people had the largest shares in the unemployed populations of most of the voivodeship's powiats and cities with powiat status. The widest scale of the shares between these territorial units occurred in the case of people remaining unemployed for more than 24 months – from 8.6% in the Brodnicki Powiat to 40.4% in the Włocławski Powiat. In the other brackets of the duration of unemployment, the differences between the powiats/cities with powiat status were not so large.

Wykres 14. Struktura populacji bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy w 2023 r. Stan na 31 grudnia

Chart 14. Structure of the registered unemployed population by duration of unemployment in 2023 As at 31 December

Kolejnym kryterium analizowania struktury bezrobotnych jest staż pracy. Z przeprowadzonej analizy wynika, że 88,4% bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim według stanu w końcu grudnia 2023 r. już wcześniej pracowało. W porównaniu z końcem 2022 r. udział ten zwiększył się w niewielkim stopniu, mianowicie o 0,3 p. proc. Odsetek ten był o 1,1 p. proc. wyższy niż w Polsce. Pozostałe 11,6% bezrobotnych było bez stażu pracy. Wśród bezrobotnych uprzednio pracujących przeważały osoby ze stażem od 1 roku do 5 lat, stanowiąc 27,8% bezrobotnych ogółem w województwie, tyle samo co przed rokiem. Warto zauważyć, że w końcu grudnia 2023 r. aż 59,1% bezrobotnych miało staż pracy do 5 lat lub nie pracowało wcześniej. Bezrobocie dotyczyło więc w przeważającym stopniu osoby nieposiadające długoletniego doświadczenia zawodowego. Struktura bezrobotnych według stażu pracy był zróżnicowana na poziomie powiatów i miast na prawach powiatu. Największe różnice zaobserwowano w przypadku udziału osób bezrobotnych bez stażu pracy – najniższy udział odnotowano w Bydgoszczy i Toruniu (po 6,8%), a najwyższy w powiecie lipnowskim (19,8%). Natomiast najbardziej zbliżony był udział bezrobotnych ze stażem pracy powyżej 30 lat – od 0,6% w powiecie włocławskim do 4,1% w Bydgoszczy.

Charakteryzując populację bezrobotnych zarejestrowanych nie sposób pominąć osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Enumeratywne wyliczenie kategorii tych osób ustawodawca zawarł w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴. Z uwagi na specyfikę sytuacji tych osób przysługuje im pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Another criterion for analysing the structure of the unemployed is the length of service. The analysis shows that 88.4% of the unemployed in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship as at the end of December 2023 were previously employed. Compared with the end of 2022, this share increased slightly, namely by 0.3 pp. This percentage was 1.1 pp higher than in Poland. The remaining 11.6% of the unemployed were without work experience. Among unemployed people who were previously employed, those with length of service from 1 to 5 years prevailed, accounting for 27.8% of the total unemployed people in the voivodship, the same as a year earlier. It is worth noting that at the end of December 2023, as many as 59.1% of the unemployed had up to 5 years of service or had not worked before. Unemployment thus predominantly affected those without long-term work experience. The structure of the unemployed by length of service varied at the level of powiats and cities with powiat status. The greatest differences were observed in the share of the unemployed without work experience – the lowest share was recorded in Bydgoszcz and Toruń (6.8% each), and the highest in the Lipnowski Powiat (19.8%). On the other hand, the share of the unemployed with more than 30 years of service was the most similar – from 0.6% in the Włocławski Powiat to 4.1% in Bydgoszcz.

When characterising the population of registered unemployed people, it is impossible to omit persons in a special situation on the labour market. An enumerative list of the categories of these persons was included by the legislator in Article 49 of the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions⁴. Due to the specificity of the situation of these persons, they are entitled to priority in referral to participation in special programmes.

⁴ t. j. Dz. U. 2024, poz. 475 ze zm.

⁴ Consolidated text Journal of Laws 2024, item 475, as amended.

OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY to:

- bezrobotni do 30. roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50. roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

W końcu grudnia 2023 r., w województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili 83,1% ogółu bezrobotnych, o 1,0 p. proc. mniej niż rok wcześniej. Odsetek ten był wyższy niż dla Polski o 1,7 p. proc. (81,4%). Dominującą liczebnie grupą wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby długotrwale bezrobotne. Było ich 28,6 tys. a ich udział wyniósł 63,3%, podczas gdy w Polsce był o 3,2 p. proc. niższy wynosząc 60,1%. W województwie kujawsko-pomorskim problem bezrobocia długotrwałego był bardziej znaczący niż w kraju. Należy jednak zauważyć, że udział długotrwale bezrobotnych w zbiorowości bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego systematycznie zmniejszał się od dwóch lat. W 2021 r. udział ten wyniósł 71,7%, a w 2022 r. 66,2%. Następnymi grupami pod względem wielkości udziału w zbiorowości bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby powyżej 50. roku życia (13,7 tys.) i osoby do 30. roku życia (13,6 tys.) – po 30,2%. W skali całej Polski, większy był udział osób powyżej 50. roku życia (32,9%), a nieco mniejszy niż w województwie udział osób do 30. roku życia (29,6%). W województwie, 22,4% osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia.

Bezrobotny długotrwale – to bezrobotny, który pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

PERSONS IN A SPECIAL SITUATION ON THE LABOUR MARKET are:

- unemployed persons under 30 years of age,
- long-term unemployed persons,
- unemployed persons over 50 years of age,
- unemployed persons using social assistance benefits,
- unemployed persons with at least one child under 6 years of age or at least one disabled child under 18 years of age,
- disabled unemployed persons,
- persons seeking work being not in employment or other paid work who are carers of a disabled person, excluding carers of a disabled person receiving a nursing benefit or special care allowance under the provisions on family benefits, or a carer's allowance under the provisions on determining and payment of carer's allowances.

At the end of December 2023, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, unemployed people in a special situation on the labour market constituted 83.1% of all unemployed people, 1.0 pp less than a year earlier. This percentage was higher than for Poland by 1.7 pp (81.4%). The numerically dominant group among unemployed people in a special situation on the labour market were long-term unemployed people. There were 28.6 thousand of them and their share was 63.3%, while in Poland it was 3.2 pp lower, amounting to 60.1%. In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the problem of long-term unemployment was more significant than in the country. However, it should be noted that the share of long-term unemployed people in the unemployed population in a special situation on the labour market in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was systematically decreasing for two years. In 2021, this share was 71.7%, and in 2022 – 66.2%. The next groups in terms of the size of the share in the unemployed population in a special situation on the labour market were people over 50 years of age (13.7 thousand) and people under 30 years of age (13.6 thousand) – 30.2% each. On the scale of the whole of Poland, the share of people over 50 years of age (32.9%) was larger, and the share of people under 30 years of age (29.6%) was slightly smaller than in the voivodship. In the voivodship, 22.4% of unemployed people in a special situation on the labor market had at least one child under 6 years of age.

A long-term unemployed person – is an unemployed person, who remains registered in a register of a powiat labour office for a total of over 12 months in the last 2 years, excluding periods of traineeships or adult vocational education.

W końcu grudnia 2023 r., długotrwale bezrobotni stanowili ponad połowę (52,6%) ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie kujawsko-pomorskim. Ich udział w populacji bezrobotnych województwa zmniejszył się względem końca 2022 r. o 3,1 p. proc. z poziomu 55,7% (31,5 tys. osób), a względem końca 2021 r. o 9,2 p. proc. z poziomu 61,8% (38,2 tys. osób). W Polsce, udział długotrwale bezrobotnych w populacji bezrobotnych ogółem nie przekroczył połowy (49,0%). Wśród długotrwale bezrobotnych przeważały kobiety, których było 18,2 tys., tj. 63,7% ogółu długotrwale bezrobotnych. Odsetek długotrwale bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych kobiet wyniósł 58,2%, a w przypadku mężczyzn analogiczny odsetek wyniósł 45,0%. W skali kraju odsetki te wyniosły 52,0% dla kobiet i 45,6% dla mężczyzn. Skala występowania problemu bezrobocia długotrwałego wśród mężczyzn w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce była zbliżona. Wyraźnie gorszą niż w Polsce sytuację pod względem bezrobocia długotrwałego miały w województwie kobiety.

Długotrwale bezrobotni stanowili najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, co świadczy o tym, że bezrobocie długotrwale nie przestało być w 2023 r. problemem województwa kujawsko-pomorskiego. Skala tego problemu jest jednak zróżnicowana pomiędzy powiatami/miastami na prawach powiatu. Najbardziej dotknięta bezrobociem długotrwałym, tak jak i bezrobociem ogólnie, była południowo-wschodnia część województwa. Największym udziałem długotrwale bezrobotnych w populacji bezrobotnych ogółem charakteryzował się powiat włocławski (68,7%), a za nim powiat radziejowski (65,0%) i Włocławek (63,0%). Najniższy ich udział odnotowano w Bydgoszczy i otaczającym ją powiecie bydgoskim – odpowiednio 32,6% i 33,2%.

Bezrobotnymi znajdującymi się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są także osoby niepełnosprawne. Posiadają one orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i jednocześnie są zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy. W końcu grudnia 2023 r., w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych było 3,0 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. Stanowili oni 5,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W skali całego kraju, odsetek niepełnosprawnych wśród ogółu bezrobotnych był wówczas wyższy (7,7%). W województwie, wśród osób z niepełnosprawnościami udział obu płci był zbliżony – kobiety stanowiły 48,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnościami.

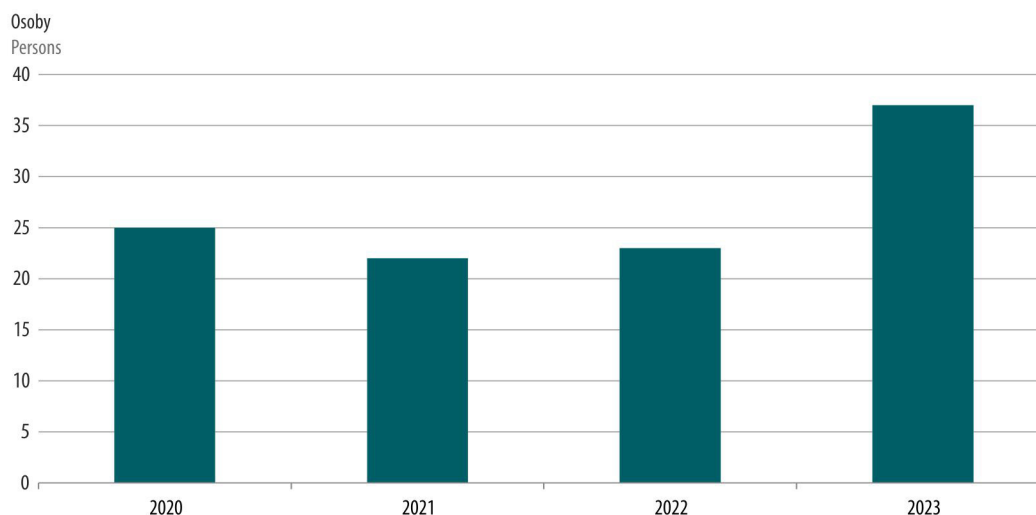
At the end of December 2023, long-term unemployed people accounted for more than half (52.6%) of all registered unemployed people in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. Their share in the voivodship's unemployed population decreased relative to the end of 2022 by 3.1 pp from 55.7% (31.5 thousand persons), and relative to the end of 2021 by 9.2 pp from 61.8% (38.2 thousand persons). In Poland, the share of long-term unemployed people in the total unemployed population did not exceed half (49.0%). Women predominated among long-term unemployed people, with 18.2 thousand of them, i.e. 63.7% of the long-term unemployed people. The percentage of long-term unemployed women among all unemployed women was 58.2%, and for men the corresponding percentage was 45.0%. Nationally, these percentages were 52.0% for women and 45.6% for men. The scale of the occurrence of the problem of long-term unemployment among men in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship and Poland was similar. In terms of long-term unemployment, the situation of women in the voivodship was significantly worse than in Poland.

Long-term unemployed people were the most numerous group among the unemployed in a special situation on the labour market in all powiats and cities with powiat status, which proves that long-term unemployment did not cease to be a problem of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2023. However, the scale of this problem varies between powiats/cities with powiat status. The most affected by long-term unemployment, as well as unemployment in general, was the south-eastern part of the voivodship. The largest share of long-term unemployed people in the total unemployed population was in the Włocławski Powiat (68.7%), followed by the Radziejowski Powiat (65.0%) and Włocławek (63.0%). The lowest share was recorded in Bydgoszcz and the surrounding Bydgoski Powiat – 32.6% and 33.2%, respectively.

Unemployed people in a special situation on the labour market are also disabled people. They have a disability degree certificate and at the same time are registered with a powiat labour office. At the end of December 2023, there were 3.0 thousand unemployed disabled persons registered in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. They accounted for 5.5% of the total registered unemployed people. Nationwide, the percentage of disabled people among the total unemployed people was then higher (7.7%). In the voivodship, the share of both sexes among the disabled was similar – women constituted 48.5% of the total registered unemployed people with disabilities.

**Wykres 15. Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy
Stan na 31 grudnia**

Chart 15. Registered unemployed persons per job offer
As at 31 December

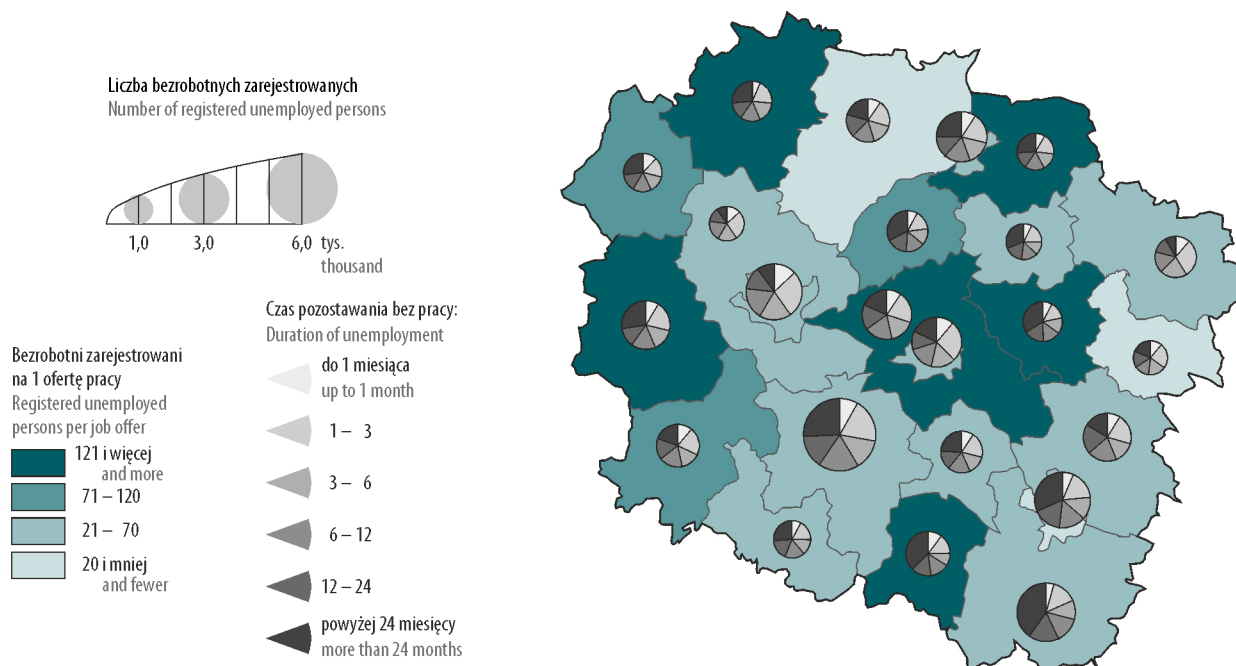

Sytuację na rynku pracy obrazuje także wskaźnik przedstawiający liczbę bezrobotnych zarejestrowanych przypadających na 1 ofertę pracy. Należy dodać, że wskaźnik ten dotyczy ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy. W końcu grudnia 2023 r., w województwie kujawsko-pomorskim na 1 ofertę pracy przypadało 37 bezrobotnych zarejestrowanych. Pod względem tego wskaźnika sytuacja w województwie była mniej korzystna niż w kraju, gdzie w tym samym czasie na 1 ofertę pracy przypadało 19 bezrobotnych. W porównaniu do poprzedniego roku nastąpiło pogorszenie, gdyż w 2022 r., w województwie, na 1 ofertę pracy przypadało 23 bezrobotnych.

The situation on the labour market is also illustrated by an indicator showing the number of registered unemployed persons per job offer. It should be added that this indicator relates to job offers reported to powiat labour offices. At the end of December 2023, there were 37 registered unemployed persons per job offer in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. In terms of this indicator, the situation in the voivodship was less favourable than in the country, where at the same time there were 19 unemployed persons per job offer. In comparison with the previous year there was a deterioration, as in 2022, there were 23 unemployed persons per job offer in the voivodship.

Mapa 3. Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy w 2023 r. Stan na 31 grudnia

Map 3. Registered unemployed persons per job offer in 2023
As at 31 December

Dostępność ofert pracy dla bezrobotnych w 2023 r. w województwie kujawsko-pomorskim była silnie zróżnicowana przestrzennie. Współczynnik zmienności dla liczby bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w powiatach i miastach na prawach powiatu wyniósł 96,7%, wobec 155,4% w 2022 r. Według stanu w końcu grudnia najmniej bezrobotnych zarejestrowanych przypadających na 1 ofertę pracy było we Włocławku – 11 osób, a najwięcej w powiecie grudziądzkim – 374 osób. Niską liczbą bezrobotnych na 1 ofertę pracy charakteryzowały się obie stolice województwa – Toruń (25) i Bydgoszcz (26). Miasta te miały też niską stopę bezrobocia. Trudno jednak stwierdzić, że liczba bezrobotnych zarejestrowanych przypadających na 1 ofertę pracy zależała głównie od wysokości stopy bezrobocia. Można wskazać przykłady jednostek terytorialnych, jak powiat włocławski, dla których odnotowano niską liczbę bezrobotnych zarejestrowanych przypadających na 1 ofertę pracy (30), a jednocześnie cechowały się wysoką stopą bezrobocia.

The availability of job offers for the unemployed in 2023 in the Kujawsko-Pomorskie Voivodeship was strongly spatially differentiated. The coefficient of variation for the number of unemployed persons per job offer in powiats and cities with powiat status was 96.7%, compared with 155.4% in 2022. As at the end of December, the smallest number of registered unemployed persons per job offer was in Włocławek – 11 persons, and the highest number in the Grudziądzki Powiat – 374 persons. Both capitals of the voivodship – Toruń and Bydgoszcz were characterised by a low number of unemployed persons per job offer – 25 and 26, respectively. These cities also had a low unemployment rate. However, it is difficult to conclude that the number of registered unemployed persons per job offer depended mainly on the unemployment rate. There are examples of territorial units, such as the Włocławski Powiat, which had a low number of registered unemployed persons per job offer (30) and at the same time had a high unemployment rate.

Pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy

Potencjalnym zasobem pracy są również osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy. Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, w województwie kujawsko-pomorskim, w czwartym kwartale 2023 r. osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy było 51 tys., o 1 tys. mniej niż w czwartym kwartale 2022 r. W populacji tej przeważały kobiety, których było 28 tys., tj. 54,9%. Dla porównania, w Polsce odsetek kobiet w ogóle pracujących w niepełnym wymiarze czasu wyniósł 65,1%. Struktura tej kategorii osób według płci była więc w województwie bardziej zrównoważona. Według danych średniorocznych pochodzących z BAEL, w 2023 r. wśród 52 tys. osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy, 34 tys., tj. 65,4%, zamieszkiwało miasta.

W strukturze pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy według rodzaju działalności, w czwartym kwartale 2023 r. dominowały osoby pracujące w usługach, w liczbie 35 tys., stanowiący 68,6% ogółu. W rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie pracowało 10 tys. osób, czyli 19,6% całej zbiorowości. Najmniej osób pracowało w przemyśle i budownictwie. W skali ogólnopolskiej, również największy był udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy w usługach (75,6%). Przedstawiona tu struktura była odmienna od struktury pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy. W czwartym kwartale 2023 r., w województwie kujawsko-pomorskim, wśród 849 tys. takich osób również przeważały osoby pracujące w usługach (502 tys., 59,1%), ale drugi co do wielkości udział mieli pracujący w przemyśle i budownictwie (254 tys., tj. 29,9%).

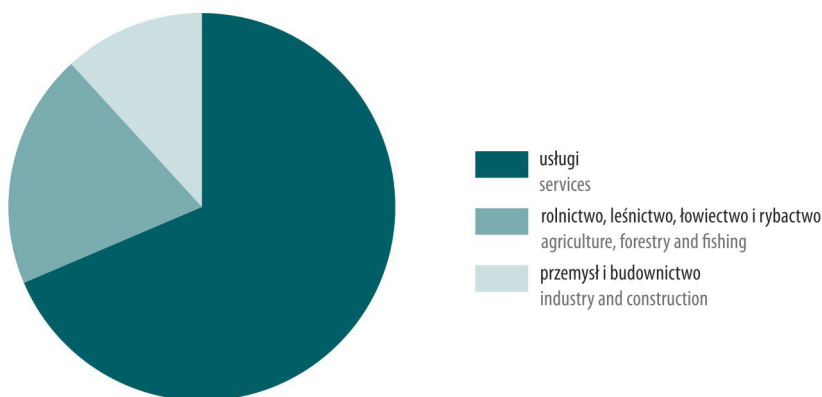
Employed people working part-time

Employed people working part-time are also a potential labour resource. According to the Labour Force Survey, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, there were 51 thousand persons working part-time in the fourth quarter of 2023, 1 thousand fewer than in the fourth quarter of 2022. This population was dominated by women, of whom there were 28 thousand, i.e. 54.9%. For comparison, in Poland, the percentage of women in the total number of people working part-time was 65.1%. The structure of this category of people by sex was therefore more balanced in the voivodship. According to average annual data from the LFS, in 2023, among the 52 thousand persons working part-time, 34 thousand, i.e. 65.4%, resided in urban areas.

In the structure of employed persons working part-time by type of activity, in the fourth quarter of 2023, persons working in services dominated, in the number of 35 thousand, constituting 68.6% of the total. 10 thousand persons worked in agriculture, forestry and fishing, i.e. 19.6% of the entire population. The fewest persons worked in industry and construction. On a national scale, the share of persons working part-time in services was also the largest (75.6%). The structure presented here was different from the structure of persons working full-time. In the fourth quarter of 2023, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, among 849 thousand such persons, those working in services also dominated (502 thousand, 59.1%), but the second largest share was held by persons working in industry and construction (254 thousand, i.e. 29.9%).

Wykres 16. Struktura populacji pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy (w wieku 15-89 lat) według rodzaju działalności w czwartym kwartale 2023 r. według BAEL

Chart 16. Structure of the population of employed persons working part-time (aged 15-89 years) by kind of activity in the fourth quarter of 2023 according to the Labour Force Survey

Pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy stanowili 5,7% ogółu pracujących w województwie. Praca w niepełnym wymiarze czasu pracy w województwie kujawsko-pomorskim była mniej popularnym rozwiązaniem niż w Polsce, gdzie odsetek osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wśród pracujących ogółem wyniósł 6,5%. Znacznie wyższy udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu w zbiorowości pracujących ogółem był natomiast w całej Unii Europejskiej. Według Badania Siły Roboczej w czwartym kwartale 2023 r., dla kategorii wiekowej 15 lat i więcej wyniósł on 18,9%⁵.

Należy pamiętać o tym, że są osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy dobrowolnie jak i niedobrowolnie, czyli z przyczyn ekonomicznych. Ci drudzy chcieliby pracować więcej godzin tygodniowo i byłoby gotowi do podjęcia pracy w takim wymiarze. Według unijnego Badania Siły Roboczej udział niedobrowolnie pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy w ogólnej liczbie pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy (dla kategorii wiekowej 15-74 lata) wyniósł średniorocznie w 2023 r. 18,5% w Unii Europejskiej i 10,2% w Polsce⁶. Niedobrowolnie pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy są częścią składową niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej

Spośród opisanych wcześniej kategorii osób tworzących potencjalne zasoby pracy wyodrębnić można niewykorzystane potencjalne zasoby pracy według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz wyliczyć na ich podstawie stopę niepełnego wykorzystania siły roboczej. W tablicy 3. zestawiono dane niezbędne do wyliczenia złożonej stopy niepełnego wykorzystania siły roboczej dla województwa kujawsko-pomorskiego. Dwie podstawowe kategorie potrzebne do wyliczenia tego miernika to niewykorzystane potencjalne zasoby pracy oraz rozszerzona siła robocza⁷.

Employed persons working part-time accounted for 5.7% of the total number of employed persons in the voivodship. Part-time work in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was less common than in Poland, where the proportion of employed persons working part-time among total employed persons was 6.5%. In contrast, the proportion of employed persons working part-time in the total employed population was much higher in the European Union as a whole. According to the Labour Force Survey, in the fourth quarter of 2023, it was 18.9% for the age category 15 years and over⁵.

It should be borne in mind that there are people working part-time voluntarily as well as involuntarily, i.e. for economic reasons. The latter would like to work more hours per week and would be available to take on work with more hours. According to the EU Labour Force Survey, the share of people working part-time involuntarily in the total number of people working part-time (for the 15-74 years age category) in 2023 was on average 18.5% in the European Union and 10.2% in Poland⁶. People working part-time involuntarily are part of the underutilised population (labour market slack) as defined by the International Labour Organization.

Labour underutilisation rate

From categories of persons constituting the potential labour resources described earlier, the unused potential labour resources, i.e. the underutilised population as defined by the International Labour Organization can be distinguished and the labour underutilisation rate can be calculated. Table 3. summarises the data necessary to calculate the composite labour underutilisation rate for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. The two basic categories needed to calculate this measure are the underutilised population and the extended labour force⁷.

5 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsq_eppga_custom_12948558/default/table?lang=en, dostęp 20.09.2024 r.

6 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsa_eppgai_custom_12948600/default/table?lang=en dostęp 20.09.2024 r.

7 Obejmuje cztery podgrupy osób: bezrobotnych, pracujących, biernych zawodowo poszukujących pracy, ale niegotowych do jej podjęcia oraz biernych zawodowo nieposzukujących pracy, ale gotowych do jej podjęcia.

5 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsq_eppga_custom_12948558/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024.

6 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsa_eppgai_custom_12948600/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024.

7 It includes 4 subgroups of people: unemployed persons, employed persons, persons available to work, but currently not looking for a job, persons unavailable to start work but looking for a job.

Tabela 3. Podstawowe dane o niepełnym wykorzystaniu siły roboczej w 2023 r. na podstawie BAEL (ludność w wieku 15-74 lata; dane niewyrównane, tj. niewyrównane sezonowo, ani kalendarzowo)

Table 3. Basic data on labour underutilisation in 2023 according to the Labour Force Survey (population aged 15-74 years; unadjusted data i.e. neither seasonally adjusted nor calendar adjusted data)

Wyszczególnienie Specification	Niewykorzystane potencjalne zasoby pracy w tys. osób Underutilised population (labour market slack) in thousand persons				Rozszerzona siła robocza w tys. osób Extended labour force in thousand persons		Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej w % Labour underutilisation rate in %	
	Ogółem Total		w tym bezrobotni of which unemployed persons					
	Polska Poland	województwo kujawsko-pomorskie Kujawsko-Pomorskie Voivodship	Polska Poland	województwo kujawsko-pomorskie Kujawsko-Pomorskie Voivodship	Polska Poland	województwo kujawsko-pomorskie Kujawsko-Pomorskie Voivodship	Polska Poland	województwo kujawsko-pomorskie Kujawsko-Pomorskie Voivodship
1 kwartał 2023 Quarter 1 2023	879	60	520	35	18020	948	4,9	6,3
2 kwartał 2023 Quarter 2 2023	818	48	454	31	17920	936	4,6	5,1
3 kwartał 2023 Quarter 3 2023	853	58	488	38	17957	944	4,8	6,1
4 kwartał 2023 Quarter 4 2023	903	57	547	39	18057	947	5,0	6,0
przeciętnie w 2023 r. on average in 2023	863	56	502	36	17989	944	4,8	5,9

Populacja osób tworzących niewykorzystane potencjalne zasoby pracy w województwie liczyła średniorocznie 56 tys. osób, tj. o 1 tys. mniej niż w 2022 r. Większość niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy w województwie stanowili w 2023 r. bezrobotni – 64,3%. Łączna liczba osób z trzech pozostałych podgrup wynosiła średniorocznie 20 tys. W skali kraju bezrobotni również byli dominującą liczebnie kategorią osób w populacji osób tworzących niewykorzystane potencjalne zasoby pracy. W Polsce ich udział był jednak mniejszy niż w województwie kujawsko-pomorskim i średniorocznie wyniósł on 58,2%⁸. Na poziomie całej Unii Europejskiej niewykorzystane potencjalne zasoby pracy charakteryzowały się w 2023 r. jeszcze niższym udziałem bezrobotnych, na poziomie nie przekraczającym połowy (48,7%)⁹.

The annually averaged population making up the voivodship's unused potential labour resources (the underutilised population) was 56 thousand, 1 thousand fewer than in 2022. In 2023, the majority of the underutilised population in the voivodship was made up by unemployed people – 64.3%. The total number of persons from the other three subgroups averaged 20 thousand a year. Nationally, the unemployed were also the numerically dominant category of people in the underutilised population. In Poland, however, their annually averaged share was lower than in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship and was 58.2%⁸. At the level of the European Union as a whole, the underutilised population was characterised by an even lower share of the unemployed in 2023, at less than half (48.7%)⁹.

⁸ Udział pozostałych subpopulacji składających się na niewykorzystane potencjalne zasoby pracy był w Polsce (dla której dostępne są bardziej szczegółowe dane niż dla regionów NUTS 2) następujący: bierni zawodowo nieposzukujący pracy, ale gotowi do jej podjęcia – 21,2%; osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy, które chciałyby pracować więcej godzin tygodniowo i byłyby gotowe do podjęcia pracy w takim wymiarze – 16,6%; bierni zawodowo poszukujący pracy, ale niegotowi do jej podjęcia – 4,1%, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_a_custom_12872650/default/table?lang=en, dostęp 20.09.2024 r.

⁹ Udział pozostałych subpopulacji składających się na niewykorzystane potencjalne zasoby pracy był w UE następujący: bierni zawodowo nieposzukujący pracy, ale gotowi do jej podjęcia – 23,3%; osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy, które chciałyby pracować więcej godzin tygodniowo i byłyby gotowe do podjęcia pracy w takim wymiarze – 20,5%; bierni zawodowo poszukujący pracy, ale niegotowi do jej podjęcia – 7,5%, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_a_custom_12872650/default/table?lang=en, dostęp 20.09.2024 r.

⁸ The share of the other subpopulations making up the underutilised population was in Poland (for which more detailed data are available than for NUTS 2 regions) as follows: persons available to work, but currently not looking for a job – 21.2%; underemployed part-time workers – 16.6%; persons unavailable to start work but looking for a job – 4.1%, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_a_custom_12872650/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024,

⁹ The share of the other subpopulations making up the underutilised population was in the EU as follows: persons available to work, but currently not looking for a job – 23.3%; underemployed part-time workers – 20.5%; persons unavailable to start work but looking for a job – 7.5%, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_a_custom_12872650/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024.

W 2023 r. średnioroczna stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej dla województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 5,9%, wobec 5,8%¹⁰ w 2022 r. Tym samym udział niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy w rozszerzonej sile roboczej nie zmienił się znacząco. Poziom tej stopy, podobnie jak w przypadku stopy bezrobocia, był w województwie kujawsko-pomorskim wyższy od jej wartości dla całego kraju.

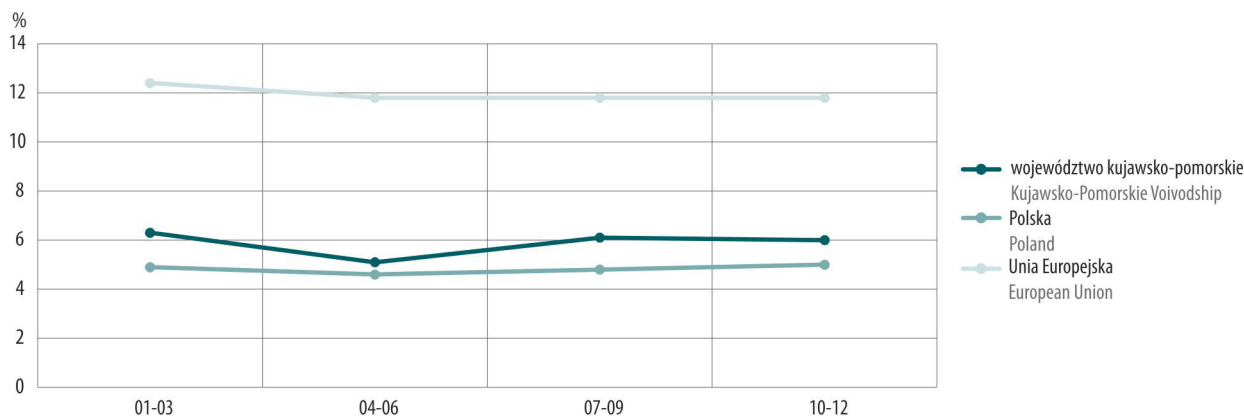
Wysokość stopy niepełnego wykorzystania siły roboczej dla województwa kujawsko-pomorskiego zmieniała się w poszczególnych kwartałach 2023 r. Podobnie jak w 2022 r., stopa ta zmniejszyła się w drugim kwartale i osiągnęła wówczas najniższą wartość. Najwyższą wartość stopy w 2023 r. odnotowano w pierwszym kwartale, a więc w okresie głównie zimowym, podczas gdy w roku poprzednim – w czwartym kwartale.

In 2023, the average annual labour underutilisation rate for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was 5.9%, compared with 5.8%¹⁰ in 2022. Thus, the share of unused potential labour resources in the extended labour force did not change significantly. The level of this rate, as in the case of the unemployment rate, was higher in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship than for the whole country.

The level of the labour underutilisation rate for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship changed in the individual quarters of 2023. As in 2022, the rate decreased in the second quarter and reached its lowest value then. The highest value of the rate in 2023 was recorded in the first quarter, i.e. during the mainly winter period, while in the previous year it was recorded in the fourth quarter.

Wykres 17. Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej w kwartałach 2023 r. (dla ludności w wieku 15-74 lata; dane niewyrównane, tj. niewyrównane sezonowo, ani kalendarzowo)

Chart 17. Labour underutilisation rate in the quarters of 2023 (population aged 15-74 years; unadjusted data i.e. neither seasonally adjusted nor calendar adjusted data)

Źródło: dane GUS i Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_q_custom_12951243/default/table?lang=en, dostęp 20.09.2024 r.

Source: Statistics Poland's and Eurostat's data: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_q_custom_12951243/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024.

W 2023 r. województwo kujawsko-pomorskie charakteryzowało się średnioroczną stopą wyższą o 1,1 p. proc. niż stopa dla Polski. W kraju wyniosła ona 4,8%. Zarówno w województwie kujawsko-pomorskim jak i w Polsce stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej była we wszystkich kwartałach oraz średniorocznie znacznie niższa niż w Unii Europejskiej.

In 2023, the Kujawsko-Pomorskie Voivodship had an average annual rate 1.1 pp higher than the rate for Poland. The national rate was 4.8%. Both in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship and in Poland, the labour underutilisation rate was in all quarters and as an annual average significantly lower than in the European Union.

¹⁰ W związku ze zmianą podstawy uogólniania wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności na populację generalną (z bilansów ludności rezydującej zamieszkałej w mieszkaniach opracowanych na podstawie wyników NSP 2011 na bilanse ludności rezydującej zamieszkałej w mieszkaniach opracowanych na podstawie wyników NSP 2021) stopa wyliczona w zeszłorocznej edycji dla roku 2022 nie jest w pełni porównywalna z wartością tego miernika dla 2023 r.

¹⁰ Due to a change in the basis for generalising the results of the Labour Force Survey over the general population (from the balances of the resident population living in dwellings compiled on the basis of the 2011 Census results to the balances of the resident population living in dwellings compiled on the basis of the 2021 Census results), the rate calculated in previous year's edition for 2022 is not fully comparable to the value of this measure for 2023.

Tabela 4. Podstawowe dane o niepełnym wykorzystaniu siły roboczej w 2023 r. według płci (dla ludności w wieku 15-74 lata; dane średnioroczne)

Table 4. Basic data on labour underutilisation in 2023 by sex (population aged 15-74 years; average annual data)

Wyszczególnienie Specification	Niewykorzystane potencjalne zasoby pracy w tys. osób Underutilised population (labour market slack) in thousand persons			Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej w % Labour underutilisation rate in %		
	Unia Europejska European Union	Polska Poland	województwo kujawsko-pomorskie Kujawsko-Pomorskie Voivodship	Unia Europejska European Union	Polska Poland	województwo kujawsko-pomorskie Kujawsko-Pomorskie Voivodship
Ogółem Total	27118,5	863,0	55,7	12,0	4,8	5,9
Mężczyźni Men	12366,0	421,5	23,8	10,3	4,3	4,7
Kobiety Women	14752,4	441,5	31,9	13,9	5,3	7,3

Źródło: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfst_r_sla_ga_custom_12951742/default/table?lang=en, dostęp 20.09.2024 r.

Source: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfst_r_sla_ga_custom_12951742/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024.

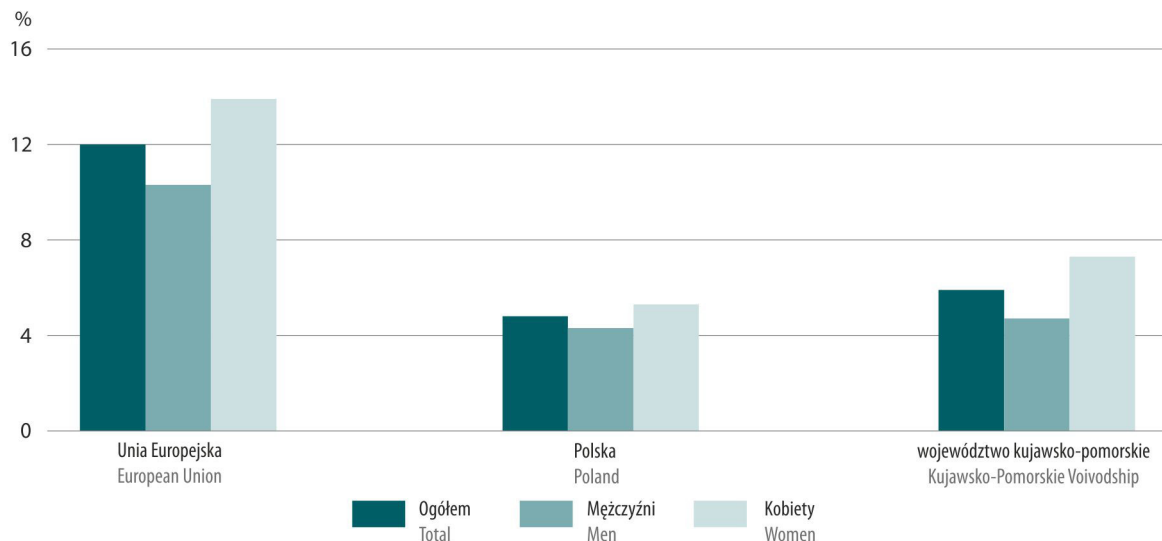
Analiza populacji osób tworzących niewykorzystane potencjalne zasoby pracy według płci wskazuje, że na każdym porównywanym poziomie terytorialnym to kobiety stanowiły jej większość. Największy udział kobiet w tej populacji w 2023 r. stwierdzono w województwie kujawsko-pomorskim (57,3%). Najbardziej zrównoważoną strukturą niewykorzystanych potencjalnych zasobów pracy według płci charakteryzowała się Polska, gdzie kobiety stanowiły 51,2%. Na poziomie Unii Europejskiej udział kobiet wyniósł natomiast 54,4%. W przypadku każdego z analizowanych terytoriów kobiety charakteryzowały się wyższą stopą niepełnego wykorzystania siły roboczej niż mężczyźni. W województwie kujawsko-pomorskim stopa dla kobiet była o 2,6 p. proc. wyższa niż dla mężczyzn. W Unii Europejskiej różnica była największa (3,6 p. proc.), tam jednak poziom stopy dla obu płci był najwyższy. W Polsce różnica wyniosła 1,0 p. proc. Posługując się natomiast miernikiem, jakim jest stosunek stopy dla kobiet do stopy dla mężczyzn stwierdzono, że największa różnica między płciami wystąpiła w województwie kujawsko-pomorskim. Stosunek stopy dla kobiet do stopy dla mężczyzn wyniósł tam 155,3%, podczas gdy w Polsce wyniósł on 123,3%, a w Unii Europejskiej – 135,0%.

Inny był stopień zróżnicowania wysokości stopy pomiędzy województwem kujawsko-pomorskim a Polską w przypadku każdej z płci. W odniesieniu do mężczyzn stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej dla województwa kujawsko-pomorskiego była wyższa od stopy dla kraju o 0,4 p. proc. W przypadku kobiet stopa dla województwa kujawsko-pomorskiego była wyższa od stopy dla kraju o 2,0 p. proc. Tak jak w przypadku bezrobocia, większa różnica w poziomie niepełnego wykorzystania siły roboczej między województwem a krajem wystąpiła wśród kobiet.

The analysis of the underutilised population by sex shows that at each compared territorial level women constituted its majority. The highest share of women in this population in 2023 was found in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship (57.3%). The most balanced structure of the underutilised population by sex was found in Poland, where women accounted for 51.2%. At the European Union level, by contrast, the share of women was 54.4%. For each of the analysed territories, women were characterised by a higher labour underutilisation rate than men. In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the rate for women was 2.6 pp higher than for men. In the European Union, the difference was the largest (3.6 pp), where the rates for both sexes was the highest. In Poland, the difference was 1.0 pp. Using the measure of the ratio of female to male labour underutilisation rate, it was found that the highest gender difference occurred in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. The female-to-male ratio there was 155.3%, while in Poland it was 123.3% and in the European Union 135.0%.

The degree of differentiation of the rate between the Kujawsko-Pomorskie Voivodship and Poland was different for each sex. In the case of men, the labour underutilisation rate in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was higher than the national rate by 0.4 pp. In the case of women, the rate for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was higher than the national rate by 2.0 pp. As in the case of unemployment, a greater difference in the level of labour underutilisation between the voivodship and the country occurred among women.

Wykres 18. Stopa niepełnego wykorzystania siły roboczej według płci w 2023 r. (dla ludności w wieku 15-74 lata)
Chart 18. Labour underutilisation rate by sex in 2023 (population aged 15-74 years)

Źródło: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfst_r_sla_ga_custom_12951742/default/table?lang=en, dostęp 20.09.2024 r.

Source: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfst_r_sla_ga_custom_12951742/default/table?lang=en, accessed: 20 September 2024.

Cudzoziemcy

Potencjalnym zasobem pracy dla województwa kujawsko-pomorskiego są także cudzoziemcy. Już teraz są oni obecni na rynku pracy województwa, a kolejni mogą zasilać go w przyszłości. Dostęp cudzoziemców do polskiego rynku pracy regulowany jest szeregiem aktów prawnych i zróżnicowany jest również w zależności od kraju obywatelstwa cudzoziemca. Swobodą podejmowania pracy w Polsce cieszą się obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, nienależących do Unii Europejskiej (Islandia, Norwegia, Liechtenstein). Obywatele innych państw zgodnie z ogólną zasadą, aby podjąć zatrudnienie na terenie Polski muszą posiadać zezwolenie na pracę, o ile na mocy przepisów nie są zwolnieni z tego obowiązku. Zwolnieniem objęte są np. osoby posiadające zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej, jednolite zezwolenie na pobyt czasowy i pracę oraz cudzoziemcy posiadający status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej. Najważniejszym aktem prawnym regulującym dostęp określonych kategorii cudzoziemców do polskiego rynku pracy bez zezwolenia jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 475 ze zm.).

Foreigners

Foreigners are also a potential labour resource for the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. They are already present on the voivodship labour market and more may join in the future. Access of foreigners to the Polish labour market is regulated by a number of legal acts and is also differentiated depending on the country of the foreigner's citizenship. Citizens of the European Union Member States, countries of the European Economic Area, not belonging to the European Union (Iceland, Norway, Liechtenstein) and Switzerland are free to take up employment in Poland. Citizens of other countries, as a general rule, in order to take up employment in the territory of Poland, must have a work permit, unless they are exempted from this obligation by law. Exemptions include, for example, persons with a permanent residence permit in the Republic of Poland, a uniform temporary residence and work permit and foreigners with a refugee status granted in the Republic of Poland. The most important legal act regulating the access of specific categories of foreigners to the Polish labour market without a permit is the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions (consolidated text Journal of Laws 2024, item 475, as amended).

Statystyki na temat cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce wskazują, że województwo kujawsko-pomorskie nie należało w 2023 r. do głównych skupisk obcokrajowców na polskim rynku pracy. W końcu grudnia 2023 r. w województwie mieszkało 28,2 tys. cudzoziemców wykonujących pracę, stanowiących 2,8% ogółu cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce. Mniejsze ich liczby odnotowano tylko w 6 regionach NUTS 2, zlokalizowanych głównie we wschodniej części kraju. Na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2023 r. liczba cudzoziemców wykonujących pracę mieszkających w województwie kujawsko-pomorskim ulegała wahaniom. Najwyższą odnotowano w końcu marca (30,9 tys.).

Wśród cudzoziemców wykonujących pracę w końcu grudnia 2023 r., 14,1 tys. należało do kategorii pracujących w gospodarce narodowej. Było ich o 1,0 tys. mniej niż rok wcześniej. Stanowili oni 2,3% ogółu cudzoziemców pracujących w gospodarce narodowej Polski. Odsetek ten był niższy niż w przypadku cudzoziemców wykonujących pracę. Wynika to z faktu, że w końcu grudnia 2023 r. cudzoziemcy zamieszkujący w województwie kujawsko-pomorskim w większym stopniu niż w kraju wykonywali pracę na podstawie umów zlecenia i pokrewnych. Udział cudzoziemców pracujących w gospodarce narodowej w populacji cudzoziemców wykonujących pracę wyniósł w województwie kujawsko-pomorskim 49,9%, podczas gdy w skali kraju wyniósł on przeciętnie 61,0%.

Wskaźnikiem odzwierciedlającym znaczenie cudzoziemców dla rynku pracy danego regionu jest udział cudzoziemców w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej tego regionu. Według stanu w końcu grudnia 2023 r. udział ten w skali kraju wyniósł 4,1%. W województwie kujawsko-pomorskim był on niższy i wyniósł 1,9%. Wśród 17 regionów statystycznych NUTS 2 najwyższy odsetek odnotowano w regionie warszawskim stołecznym (8,1%). Niższy odsetek niż w regionie kujawsko-pomorskim odnotowano tylko w 5 regionach.

Wykorzystanie na rynku pracy cudzoziemców zamieszkujących województwo kujawsko-pomorskie było zróżnicowane przestrzennie. W końcu grudnia 2023 r. prawie we wszystkich powiatach/miastach na prawach powiatu udział zamieszkujących tam cudzoziemców w ogólnej liczbie wykonujących pracę był niższy od wartości dla kraju (6,6%). Jedyną jednostką terytorialną przekraczającą ten poziom była Bydgoszcz (8,8%). Na drugim miejscu znalazł się Toruń, dla którego odnotowano udział w wysokości 4,7%. Najniższym udziałem charakteryzował się powiat rypiński (0,8%).

Statistics on foreigners performing work in Poland indicate that the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was not among the main concentrations of foreigners on the Polish labour market in 2023. At the end of December 2023, there were 28.2 thousand foreigners performing work residing in the voivodship, accounting for 2.8% of the total number of foreigners performing work in Poland. Lower numbers were recorded only in 6 NUTS 2 regions, located mainly in the eastern part of the country. Over the individual months of 2023, the number of foreigners performing work who resided in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship fluctuated. The highest number was recorded at the end of March (30.9 thousand).

Among the foreigners performing work at the end of December 2023, 14.1 thousand belonged to the category of employed persons in the national economy. There were 1.0 thousand fewer of them than a year earlier. They accounted for 2.3% of all foreigners employed in the national economy of Poland. This percentage was lower than in the case of foreigners performing work. This is due to the fact that, at the end of December 2023, foreigners residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship performed work on the basis of contracts of mandate and related contracts to a greater extent than in the country. The share of foreigners employed in the national economy in the population of foreigners performing work amounted to 49.9% in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, while the national average was 61.0%.

An indicator reflecting the importance of foreigners for the labour market of a region is the share of foreigners in the total number of employed persons in the national economy of that region. As at the end of December 2023, this share was 4.1% nationwide. In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship it was lower and amounted to 1.9%. Among the 17 NUTS 2 statistical regions, the highest percentage was recorded in the Warszawski stołeczny region (8.1%). A lower percentage than in the Kujawsko-Pomorskie region was recorded only in 5 regions.

The use of foreigners residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship on the labour market was spatially differentiated. At the end of December 2023, in almost all powiats/cities with powiat status, the share of foreigners residing there in the total number of persons performing work was lower than the value for the country (6.6%). The only territorial unit exceeding this level was Bydgoszcz (8.8%). Toruń came second, with a share of 4.7%. The lowest share was in the Rypiński Powiat (0.8%).

Tablica 5. Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce według regionów NUTS 2 zamieszkania w 2023 r.
Table 5. Foreigners performing work in Poland by NUTS 2 region of residence in 2023

Wyszczególnienie Specification	Cudzoziemcy wykonujący pracę ^a Foreigners performing work ^a		Cudzoziemcy pracujący w gospodarce narodowej Foreigners employed in the national economy		Udział cudzoziemców w ogólnej liczbie pracujących danej jednostki terytorialnej Share of foreigners in the total number of employed persons of a given territorial unit
	w tys. in thousands	w % liczby ogółem as % of the total number	w tys. in thousands	w % liczby ogółem as % of the total number	
Ogółem Total	1015,1	100	619,6	100,0	4,1
Polska Poland	960,0	94,6	585,9	94,6	3,9
Dolnośląskie	118,6	11,7	73,7	11,9	6,4
Kujawsko-pomorskie	28,2	2,8	14,1	2,3	1,9
Lubelskie	19,6	1,9	12,7	2,0	1,7
Lubuskie	40,1	3,9	25,4	4,1	6,9
Łódzkie	62,1	6,1	36,1	5,8	3,6
Małopolskie	73,9	7,3	50,5	8,2	3,5
Mazowiecki regionalny	33,6	3,3	16,2	2,6	1,8
Opolskie	18,2	1,8	10,5	1,7	3,1
Podkarpackie	13,8	1,4	8,6	1,4	1,1
Podlaskie	17,0	1,7	10,8	1,7	2,5
Pomorskie	70,2	6,9	37,9	6,1	4,1
Śląskie	90,3	8,9	53,9	8,7	3,2
Świętokrzyskie	8,4	0,8	4,4	0,7	1,0
Warmińsko-mazurskie	13,5	1,3	6,8	1,1	1,4
Warszawski stołeczny	193,6	19,1	126,9	20,5	8,1
Wielkopolskie	108,3	10,7	68,0	11,0	4,4
Zachodniopomorskie	50,5	5,0	29,6	4,8	5,0
Zagranica Abroad	55,2	5,4	33,7	5,4	94,6

^a Osoby sklasyfikowane jako pracujące, które jednocześnie wykonują umowy cywilnoprawne, są liczone tylko raz i zaliczane do grupy pracujących. Analizowana zbiorowość nie obejmuje właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), a także osób wykonujących umowy o dzieło i pomocników rolnika.

^a Persons classified as employed who at the same time work under civil law contracts are counted only once and included in the group of employed persons. The analysed population does not include owners, co-owners and leaseholders of individual agricultural holdings (including contributing family workers), as well as persons working under contracts to perform a specified task and farmer's helpers.

Wśród cudzoziemców wykonujących pracę, mieszkających w województwie kujawsko-pomorskim według stanu w końcu grudnia 2023 r. większość stanowili mężczyźni. Kobiet było 10,8 tys., co stanowiło 38,2%. W skali kraju odsetek kobiet był nieco wyższy (40,8%). W przypadku cudzoziemców pracujących w gospodarce narodowej udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej zamieszkujących województwo wyniósł 36,3% (5,1 tys.) wobec 36,5% w skali kraju.

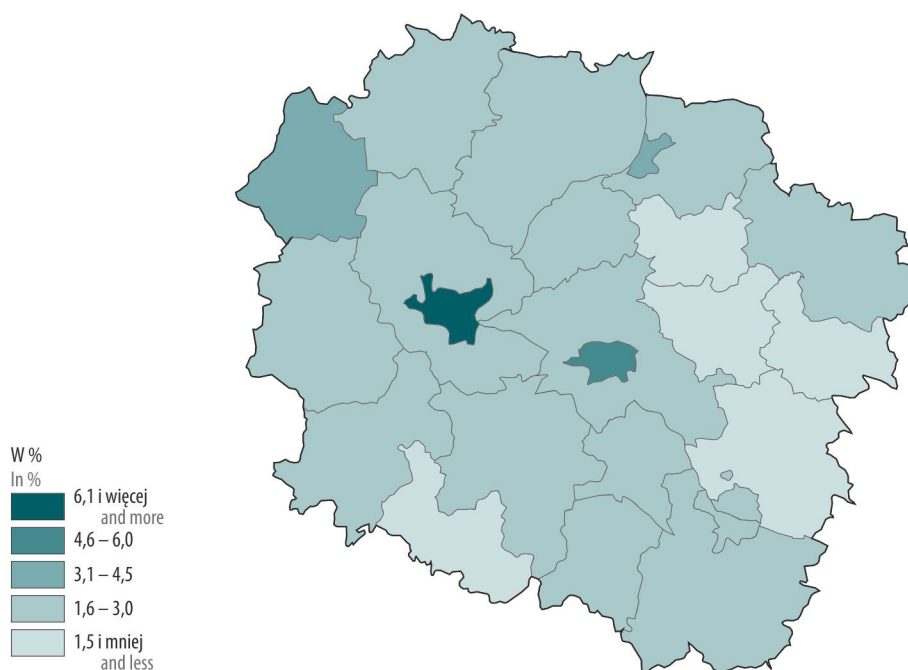
Większość cudzoziemców pracujących w gospodarce narodowej zamieszkujących województwo kujawsko-pomorskie pracowała w sektorze prywatnym (95,5%). W przypadku kobiet odsetek pracujących w sektorze prywatnym był niższy i wyniósł 91,0%. W skali kraju, odsetek cudzoziemców pracujących w sektorze prywatnym, zarówno ogółem jak i kobiet, był nieco wyższy i wyniósł odpowiednio 96,9% i 93,9%.

Among foreigners performing work residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship as at the end of December 2023, the majority were men. There were 10.8 thousand women, which accounted for 38.2%. Nationally, the percentage of women was slightly higher (40.8%). In the case of foreigners employed in the national economy, the share of women in the total number of those employed in the national economy residing in the voivodship was 36.3% (5.1 thousand), compared with 36.5% nationwide.

The majority of foreigners employed in the national economy residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship worked in the private sector (95.5%). In the case of women, the percentage of those working in the private sector was lower, at 91.0%. Nationally, the percentage of foreigners working in the private sector, both overall and for women, was slightly higher at 96.9% and 93.9%, respectively.

Mapa 4. Udział cudzoziemców w ogólnej liczbie wykonujących pracę według powiatów zamieszkania w 2023 r.

Map 4. Share of foreigners in the total number of people performing work by powiat of residence in 2023

W końcu grudnia 2023 r. wśród zamieszkujących województwo kujawsko-pomorskie cudzoziemców wykonujących pracę przeważali obywatele Ukrainy (71,6%), a za nimi obywatele Białorusi (6,8%). Udział obywateli Ukrainy był nieco wyższy niż w przypadku Polski, dla której wyniósł 68,7%. Udział obywateli Białorusi był mniejszy niż w całej gospodarce narodowej, gdzie wyniósł 11,5%. Podczas gdy w województwie trzecią co do wielkości grupą cudzoziemców wykonujących pracę byli obywatele Indii, z udziałem 3,8%, to w Polsce byli to obywatele Gruzji z udziałem 2,6%. Zamieszkujący województwo cudzoziemcy wykonujący pracę pochodzili w większości z państw europejskich, a w dalszej kolejności z państw azjatyckich.

At the end of December 2023, among foreigners performing work residing in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the majority were citizens of Ukraine (71.6%), followed by citizens of Belarus (6.8%). The share of Ukrainian citizens was slightly higher than for Poland, for which it amounted to 68.7%. The share of Belarusian citizens was lower than for the national economy as a whole, where it amounted to 11.5%. While in the voivodship the third largest group of foreigners performing work was citizens of India, with a share of 3.8%, in Poland it was citizens of Georgia with a share of 2.6%. Foreigners performing work residing in the voivodship came mostly from European countries, followed by Asian countries.

Wykres 19. Cudzoziemcy wykonujący pracę, zamieszkujący w województwie kujawsko-pomorskim, według kraju obywatelstwa w 2023 r.

Chart 19. Foreigners performing work, living in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, by country of citizenship in 2023

